

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szabotica, PÉNTEK 1925 május 29.

144 szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Házbéremelés — adóemelés

A pénzügyminiszter ur, ha adó-könnyítéseket és fizetési kedvezményeket nem is ad, gondolkodni valót ad annál többet. A nép adó-megterhelése elérte már a maximumot, új terheket nem lehet a nép vállára rakni — mondja s közben a kormány új lakástörvényt fogadtatott el a nemzetgyűléssel.

Megfelel-e az új lakástörvény annak a belátásnak, hogy új terhekkel már nem lehet a polgárság fizetőképességét összeroppantani? Megfelel-e ennek a fájdalomosan késő belátásnak az a törvény, aminek alapján az egyik középnyagyságu s nem is a legjobb helyen fekvő subotica-i üzlethelyiség után 150.000 s egy négy szobás lakás után 50.000 dinár évi bért igényelhet a háztulajdonosa?

Nem akarunk egyoldalúak, nem akarunk igaztalanok lenni s nem helyezkedünk a gyöngébb fél álláspontjára. Jól tudjuk, hogy a háztulajdon is megszűnt jövedelmi forrás lenni s hogy nehéz gondokkal küzd az, akit korábban házának jövedelme tisztessen eltartott. A háztulajdonost sújtja legkeményebben az adó is, mert mindenkinek lehetnek titkolt jövedelmei, csak neki nem. A ház s a házbéremelés a legkényelmesebb adóalap. Nem kell felkutatni, nem kell utánajárni, nem kell hozzá leleményesség, invenció, a finánc csak kinéz az ablakon s megtalálja az új szükségletekhez a fedezetet. A háztulajdonosok meg is sínylik ezt az állapotot, házbéremelésüknek ma már legalább 75%-át el kell fizetni közterhekben. Igaz, hogy aki házba fektette vagyonát, aránylag a legjobban konzerválta, ezzel szemben áll azonban az, hogy a házbirtok szenvedő legtovább a háborús jogszabályokat, főként a magántulajdoni korlátozást.

Pszichikailag érthető is, hogy a háztulajdonosok, akik tíz év óta várnak erre az alkalomra, egészen a szélsőségig sodródhatnak el a törvény által szabaddá tett joguk kiélvezésében. Pszichikailag érthető, ha gazdaságilag, sőt logikailag nem is, hogy egyik-másik háztulajdonos követelésével a lehetetlent kísérel meg elérni. Az emberekben általában kevés az önfegyelmesség, lerészegszik az alkoholtól hosszú ideig eltöltött beteg is, amikor először borhoz jut s nikotinmérgezést kap a szabadság első napján az, akinek hosszú ideig tilos volt a dohányzás. A háztulajdonosok is most inkább csak a házbéremelés örömet élvezik ki, mint ahogy szá-

mot vétnek a következményekkel. Ki gondol most azzal, hogy az elhagyott lakásba a lakáshivatal telepít be kedvezményes bérletet, hogy az elhagyott üzletekért soha annyi bért nem lehet elérni, mint ha a régi bérlet ragaszkodik a helyiséghez és végül hogy hasztalan emelik fel a bért, tönkretesznek vele a bérletjüket, de csak a saját adójukat, nem pedig a jövedelmüket emelik.

Az adótörvény minden módosítása, minden rendelet és intézkedés nélkül a lakástörvény *ipso facto* milliárdokkal fokozza az állam adóbevételét s ezzel természetesen milliárdokkal fokozza a polgárság adóterhét. A pénzügyminiszter azt vallja, — végre neki is meg kell tudni azt, amit a gazdasági élet jai és bajai már évek óta panaszkodnak — hogy a

polgárságra több adóterhet már nem lehet rakni s ugyanakkor a lakástörvény fölbecsülhetetlen milliárdokkal fokozza a polgárság adóterheit.

Nem lett volna-e bölcsőbb dolog határt szabni a korlátlan béremeléseknek, de ugyanakkor re-kompenzációképpen csökkenteni a házbirtok közterheit. Nem lett volna-e bölcsőbb intézkedés adómentessé tenni a kismértékű emelést, hogy a háztulajdonosnak ne keljen ötszörannyit követelnie lakójától, mint amennyi jövedelmet el akar élni. Hiszen, ha hinni lehet a pénzügyminiszternek, az államkincstár a maximumon túl nem akarhatja megterhelni a polgárságot, a maximumhoz pedig már a pénzügyminiszter megállapítása szerint is érkezett a polgárság teherbíró képessége.

Radics Pavle a királynál

A horvát paraszt-klub elnöke bizik a megegyezésben
Tanácskozások az udvarnál György herceg ügyében

Beogradból jelentik: A csütörtöki napon a királyi palotában fontos események történtek. A királynál kihallgatáson megjelent *Trifunovic Dusan* hadügyminiszter, majd *Pasic* Nikola miniszterelnök, végül *Lukic* Edó igazságügy- és *Srskic* törvényegységesítő miniszter, akikkel Alekszander király hosszabb megbeszéléseket folytatott. Beavatott helyen úgy tudjuk, hogy az udvari tanácskozások összefüggésben voltak a tegnapi délutáni ugynevezett udvari tanács ülésével, amelyen *György herceg ügyében tervezett újabb intézkedésekről* volt szó. Az audiencia után *Pasic* miniszterelnök a hivatalába ment, ahova követte *Trifunovic* Márkó a parlament elnöke, akivel a miniszterelnök körülbelül egy óra hosszat folytatott megbeszélést. Este fél hétkor *Radics Pavle* jelent meg a királynál. A horvát parasztervező kihallgatása közel egy óra hosszat tartott. Az audiencia után *Radics Pavle* nem volt hajlandó nyilatkozni, csupán annyit jelentett ki, hogy a politikai helyzet általában kielégítőnek tartja.

Szünetelnek a megegyezési tárgyalások

A politikai helyzet még mindig tisztázatlan, annál is inkább, mert *Pasic* miniszterelnök szándékai saját pártjaitól is homályosak. Valószínűnek látszik, hogy a szerb-horvát megegyezési tárgyalásokban egyelőre hosszabb szünet áll be. Amint a kormány egyik jól informált tagja a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt kijelentette, a vitás *Radics*-párti mandátumok ügyének elintézésé előtt a tárgyalások folytatására

nem kerül sor, mivel pedig az ankét-bizottságnak a vizsgálat befejezésére június 28-ikáig adott határidőt a parlament, a tárgyalások egy hónapon belül valószínűleg nem kezdődnek meg. E tekintetben egyébként sok függ attól, hogy az ellenzéki pártok elsősorban pedig *Radicsék* folytatni fogják-e azt az éles ellenzéki politikát, amilyent a legutóbbi két napon a szkupstinában kifejtettek. Erre nézve bizonyára azok az utasítások lesznek irányadók, amelyeket *Radics Pavle* mostani zagrebi tartózkodása alatt *Radics Istvántól* kapott.

Összeült a jugoszláv-román vasutügyi delegáció

A jugoszláv-román vasutügyi delegáció csütörtökön ült össze először, hogy a két ország közötti tranzit-forgalmat szabályozza. A jugoszláv delegáció három tagból áll, elnöke *Avramovic* helyettes államtitkár, aki mellé *Lukic* és *Sugrus* osztályfőnökök vannak beosztva. A román delegáció elnöke *Filitti* vasutigazgató, másik tagja *Reiner* osztályfőnök; a harmadik román delegátus megérkezését péntekre várják.

Az ülés elején *Avramovic* üdvözölte a román delegációt és hangsúlyozta, hogy a megkötendő szerződések a két ország közötti barátságos együttműködést vannak hivatva szolgálni. *Filitti* a román delegáció nevében megköszönte az üdvözlést és válaszában kifejezésre juttatta azt a barátságos szellemet, amely Romániát az SHS. királlyal szemben áthatja.

A delegáció munkaprogramján szerepel egy általános konvenció

kidolgozása a román-jugoszláv tranzit-forgalom szabályozásáról, az egyes határok által átvágott vonalak megnyitásáról és végül a határállomások közös igazgatásáról. Targyalásokat fog a delegáció folytatni a nemzetközi tranzit-forgalom kérdésében is.

A kormány pénteken benyújtja az új költségvetést

Az 1925—26. évi költségvetést *Szlojadinovic* pénzügyminiszter pénteken benyújtja a parlamentnek, amely azt a pénzügyi bizottság elé fogja utalni. Tekintettel azonban arra, hogy július 31-ikén lejárnak a már megszavazott négyhónapi tizenkettedek és addigra a parlament az új költségvetés tárgyalásával nem tud elkezdeni, bizonyosra vehető, hogy a kormány ismét újabb tizenketted-javaslatokat fog betervezni az új költségvetés elfogadásáig.

Lefordítják a magyar és osztrák törvényeket

Prágai lapok közlése szerint a csehszlovák unifikációs minisztériumban tervet dolgoztak ki, hogy a Csehszlovákiában még érvényben levő régi magyar törvényeket a hatóságok és bíróságok munkájának megkönnyítése végett lefordítják cseh és szlovák nyelvre. Ezzel kapcsolatban *Srskic* Milán törvényegységesítő miniszter kijelentette a *Bácsme gyei Napló* munkatársának, hogy nálunk is nagy nehézségeket okoz a hatóságoknak és bíróságoknak, hogy a SHS királyság egyes tartományaiiban még érvényben levő magyar és osztrák törvények nincsenek lefordítva az államnyelvre. Erre azonban a miniszter szerint mindeddig ezért nem kerülhetett sor, mert a budgetben a fordítás költségeire nem volt fedezet. A törvényegységesítő minisztérium azonban most tervbe vette, hogy már a jövő évben beállítja ezt a tételt is a költségvetésbe és az itt érvényben levő magyar és osztrák törvényeket szerb nyelvre lefordíttatja.

A Népszövetség megvizsgálja a dunai hajózást

A Népszövetség megbízottai küldött ki a dunai hajózási viszonyok megvizsgálására. A megbízott *Sommerwell* amerikai őrnagy csütörtökön Beogradba érkezett, miután hajót küldtek elé Mohácsig, ahol a külügyminisztérium, a folyamhajózási igazgatóság és a hajózási szindikátus kiküldöttjei ünnepélyesen fogadták. *Sommerwell* csütörtökön érintkezésbe lépett a hajózási szindikátus és a földmivelésügyi minisztérium vizügyi osztályával, továbbá felkereste a külügyminisztériumot, ezután *Radicevic* Ante közlekedésügyi minisztert kereste fel akivel hosszasan tanácskozott.

Gyermekotthon nyílik meg Szuboticán

A szubotici zsidó Patronázs-Egyesület új intézménye

Csendes, de fáradhatatlan munka eredménye az az új gyermekotthon, amely teljesen készen és berendezve várja a Zrinjski-tér 23. szám alatti házban, a zsidó szentegylet udvarán a hétfői megnyitást. A szubotici zsidó Patronázs-Egyesület, amelyet még néhai dr. Singer Bernát főrabbi létesített, szerény eszközökkel hónapok óta tartó lelkes munkával gyermekotthont létesített, amely egyelőre tíz-tizenkét árva- és elhagyott gyermek befogadására alkalmas.

A zsidó Patronázs-Egyesületnek jelenleg harminc ápolója van, akik ezideig családoknál voltak elhelyezve. Régi törekvése azonban az egyesületnek, hogy legalább a gyermekek egy részét, főképpen azokat, akiknek elhelyezése nem teljesen megfelelő, saját otthonában helyezze el és a jótékony emberek adományai, valamint az egyesület vezetőinek önfeláldozó munkája most lehetővé teszi a gyermekotthon megnyitását.

Az új gyermekotthon modernül és higiénikusan van berendezve. Tágas helyiségek állnak rendelkezésre, teljesen új, fehér butorokkal. Külön hálószoba van a fiúk és külön a lányok részére, ebédlő, amely egyúttal nappali tartózkodási hely, betegszoba, gondnoknői szoba, előszoba, emeleti balkón, kert, fűrdőszoba, konyha és élelár egészségük ki a modern gyermekotthon.

A gyermekotthon teljes berendezését jótékony emberek adományozták és ezeknek köszönhető, hogy tíz elhagyott szegény gyermek hétfőtől kezdve meleg otthonra talál. A gyermekek az ébédet egyelőre az ugyanabban az épületben levő népkonyháról fogják kapni, a reggeli és vacsorát pedig maga a gyermekotthon adja. Az otthon további bővítése és általában a fenntartása a humánusan gondolkodó emberektől függ, akik bizonyára támogatni fogják az emberbaráti intézményt.

A zsidó Patronázs-Egyesület gyermek-otthonának ünnepélyes

megnyitása június 1-én, pünkösdhétfőn lesz. Délután három órakor a zsidó szentegylet helyiségében közgyűlés lesz, négy órakor nyitják meg ünnepélyesen a gyermekotthont és megvendégelik a gondozottakat, öt órakor pedig a zsidó templomban zenés templomi ünne-

pély lesz.

A gyermekotthon létrehozása körül különösen Löbl Salamonné és dr. Bartu Antalné fáradoztak, de a zsidó Patronázs-Egyesület egész vezetőségét is a legteljesebb elismerés illeti az emberbaráti intézmény létrehozásáért.

Ellepi a por a miniszteriumokban a bánáti fegyelmi vizsgálatok aktáit

Kiélesedtek az ellentétek a felsőbánáti radikális-pártban Bűnvádi eljárást indítanak a felfüggesztett jegyzők ellen

Megírta már a »Bácsmegyei Napló«, hogy Torontál-Temesmegye közigazgatási bizottsága háromtagú albizottságot küldött ki a bánáti jegyzők hivatali működésének felülvizsgálására. A bizottság a legnagyobb eréllyel látott feladatát elvégzéséhez, két héttel ezelőtt megkezdte a jegyzők kihallgatását. Két nap alatt a becskeréki járásból tíz-négy jegyzőt hallgatott ki a bizottság és a lelkiismeretes, alapos vizsgálat eredménye máris megnyilvánult abban, hogy a jegyzők nagy ambícióval fogtak hozzá fogyatékos tudásuk kiegészítéséhez.

A vizsgálatok sikerre vezettek ilyenformán, mielőtt a bizottság előtt alkalmatlanak bizonyult jegyzők ellen bármilyen intézkedést tettek volna. Annak sajnálatosabb tehát, hogy a bizottság, amelynek működése két hét óta szünetel, valószínűleg nem ill többé össze.

Felsőbb rendeltetésre...

A váratlan fordulat közvetlen oka — mint föltétlenül megbízható forrásból értesülünk — az, hogy a minisztérium lehetetlenné tette a közigazgatási bizottság által korábban megindított fegyelmi vizsgálatok lefolytatását. A közigazgatási bizottság ugyanis ugyanazon az ülésen, amelyen a vizsgáztató bizottságot kiküldötte, fegyelmet megelőző vizsgálatot rendelt el Seb István módosi főszolgabíró ellen, azonkívül felfüggesztett három módosi járásbeli községi jegyzőt és ellenük elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A minisztérium a felfüggesztett jegyzőket egyszerűen visszahelyezte állásukba, azután — hogy a vizsgálatot ne folytathassák tovább — bekerete a fegyelmi vonatköz iratokat. Első alkalommal az érdekeltek ugy-

gyekeztek ezen segíteni, hogy új följelentést adtak be, amelynek alapján új vizsgálat indult, viszont az iratokat újlag is be kellett küldeni felsőbb rendeltetésre és így a vizsgálat megint csak nem haladt tovább.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága június 5-én tartotta legközelebbi ülését. Ezen az ülésen kellene beszámolni a vizsgáló bizottság működéséről és az eddigi vizsgálatok alapján esetleg szükségesnek mutatkozó fegyelmi eljárások megindítására. Erre azonban már aligha kerül sor, mert a fegyelmi elrendelése a legutóbbi tapasztalatok alapján teljesen illuzórius, ami viszont a bizottság további működését teszi feleslegessé. Ezzel a helyzettel számolva, a bizottság tagjai a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén előreláthatólag visszahadják megbízatásukat.

Fegyelmi helyett bűnvádi feljelentés

A felsőbb hatóságok beavatkozásának okát a közigazgatási bizottság tagjai Veszelinovics Iván módosi királyi közigazgató, a módosi járási radikális pártszervezet elnökének befolyásában látják. Veszelinovics ellen a becskeréki pártszervezet vezetősége formális háborút visel, a felfüggesztett jegyzők pedig Veszelinovics hívei, aki jó összeköttetésekkel mindent megtesz a jegyzők megmentésére. Természetes, hogy az ellen-tábor vezetői csak annál inkább gyűjtik az adatokat a megtámadott jegyzők ellen és a végsőkig kiélesedett harc legutolsó fordulata, hogy a sikertelen közigazgatási eljárás helyett bűnvádi feljelentést tesznek azok ellen a jegyzők ellen, akiket közigazgatási uton nem sikerült felelősségre vonni.

Veszelinovics természetesen nem nézi tétlenül ellenfeleinek munkáját és hogy pozícióját a módosi járásban megtarthassa, a módosi járáson kívül szervezkedik. Kikindán, ahol két évvel ezelőtt volt Veszelinovics képviselő, most a jelenlegi képviselőt, Budisin Jácát támogató szruaóval szemben ellenszruaó alakult, amelynek elnöke Veszelinovics Milos technikus, a módosi közjegyző fia.

Vuicsics külügyminiszter, a felsőbánáti kerület radikálpárti elnöke eddig nem foglalt állást egyik fél mellett sem, ellenben a Beogradban megjelenő Srpska Stražna, a bánáti radikális-párt hivatalos lapja, amelynek szerkesztősége Ninesicshez áll közel, legutóbb több ízben intézett éles támadást Sztankovics Szvetozár radikális képviselő ellen, aki Ninesics előtt volt a kerületi pártszervezet elnöke és ezt a pozíciót szeretné a külügyminisztertől visszahódítani. A radikális-párt belső ellentéteit a párton belül fogják eliminálni, kár azonban, hogy a megyei közigazgatás revíziója áldozatul esik a pártvillongásoknak

Terjed a felkelés Albániában

Mozgósít az albán kormány

Beogradból jelentik: Albániából riasztó hírek érkeznek. A felkelő bandák száma egyre szaporodik. Fan Noli hívei heves agitációt folytatnak Ahmed Zogul kormányja ellen. Olaszországból nagy számmal érkeznek emigránsok Valonán át albán területre. A mozgalmat Kemal Brioni vezeti. Hassan Pristina ugyancsak rendelkezésre bocsátotta bandáit a felkelőknek. Ezek között sok a macedón is.

Achmed Zogul minden eszközzel azon van, hogy a felkelők további terjeszkedését megakadályozza. Ezért sok ellenzéki vezető letartóztatott, mielőtt a felkelőkkel egyesülhetett volna. Tiranában a kormány felhívást bocsátott ki, amelyben az 1925. évi korosztályt fegyverbe szólítja. Achmed Zogul megszakitotta szabadságát és Durrazóból Tiranába tért vissza, ahová Libochova római albán követ is megérkezett.

Egy kritikus albumából

Irla: Baedeker

Descartes azt mondta: Gondolko-dom, tehát vagyok. Most elmondhatná: Gondolko-dom, tehát szerencsétlen vagyok. Mert ki az ma, aki ha gondolkozik, nem boldogtalan?

Aki szépen él, boldogabb, mint aki jól él.

Aki csodálni, irigység nélkül elismerni és lelkesedni tud s a szépséget — a természetben, a művészetben és a nőben — élvezni képes, nem lehet teljesen boldogtalan soha.

Mindenkinek más meg más boldogság kell. A mások boldogságával nem tudnánk mit csinálni s még az is meglehet, hogy az számunkra boldogtalanságot jelentene.

A boldogság reménye nem ér sokkal többet, mint a boldogtalanság emléke.

Csak a kevesetkiváló ember boldog, mert az igényei kielégíthetők. Az igényes ember juthat igen magas polara (akár trónra), a legjobb anyagi helyzetbe, a legirigyeltebb állásba, de a boldogságig nem kuszhat föl soha. Sok apró kis orosz, sok jelentéktelen német volt boldog,

de a cánya, de a Kaiser-je nem lehetett az soha.

Olyan boldogtalan, mint egy művész vagy költő, nem lehet senki más emberfia, — de olyan boldog se.

Az ember, amíg előretörekszik, nem lehet boldog. S ha elérte azt, amire vágyott, még nem okvetlenül boldog. Az igazi Bergfex is csak akkor boldog, ha a legmagasabb hegyesúcsra vetheti meg a lábát. De hát hányan tudnak följutni oda?

A meg nem értett költők a leg-szerencsétlenebb költők, s a meg nem értett nők a legboldogtalanabb asszonyok.

Az emberiségnek az volt a boldog korszaka, amikor a jellemet többre becsülték a tehetségnél, s a tehetséget a vagyonnál, s akkor indult meg a hanyatló korszaka, amikor mellékes lett a jellem értéke, leszállott a tehetség megbecsülése és földolozott lett a pénz és mindaz, amit meg lehet vele venni.

Lesz-e valaha az emberiségnek oly boldog korszaka, amelyben egyenlő sokra becsülik a jellemet és a tehetséget, és mind a keiftőt többre, mint az anyagi javakat?

Az irigyelt — boldognak tartott —

ember a legboldogtalanabb, hogyha szerencsétlenség éri. Mert az ő baja fölötti öröm nagyobb lesz, mint a részvét, amelyet egyesek éreznek iránta. A torony bukása nagyobb szenzáció, mint egy viskó összeomlása

A legnagyobb boldogság: boldoggá tenni valakit, akit szeretünk, s a legkínosabb boldogtalanság boldogtalanná tenni azt, akit boldognak óhajtanánk látni.

Ha a multunknak egyes korszakaira visszatekintünk, gyakran gondoljuk el, hogy a multban nem egyszer boldogok voltunk, s csodálkozunk azon, hogy ezen alkalmakkor nem éreztük magunkat boldogoknak. A jövőnek is elképzelhetjük egy-egy helyzetét, amelyben boldogok tudnánk lenni, de el lehetünk készülve arra, hogyha megéljük ezt a helyzetet, esetleg nem fogjuk magunkat benne boldogoknak tartani.

A boldogságnak nincsen se multja, se jövője, csak jelene van. S az ember mégis inkább a multban érzi s a jövőben sejtí, mint a jelenben éli.

A boldogtalan gyermekből nem válhatik soha igazán boldog férfi vagy asszony.

A mult mindig szebb, mint a jelen.

Még a legboldogabb ember is a régi jó időkről beszél.

Aki a mások boldogságának örülni tud, az nem lehet teljesen boldogtalan.

Az író és a művész egy árnyalattal mindig boldogabb vagy boldogtalanabb, mint bárki más, aki velük hasonló viszonyok között él.

Az ember ritkán boldog, de gyak-boldog volt.

Minden baj elviselhető, amelyet panasztárgyává lehet tenni, — a legnagyobb is. Kicsi baj is tűrhetőlen, ha nincs, akivel megoszthatjuk azaz beszélhetünk róla.

A boldogság, az egészen más. Minél inkább titkolható a világ előtt, annál tökéletesebb.

Ha valaki boldog, akkor rendszert csak kis mértékben az, s ha szerencsétlen, akkor nagyon szerencsétlen. Nagy boldogság bizony nem igen létezik, s kis szerencsétlenséget még senki se érzett

Aki csekély okokból boldogtalan-nak érzi magát, megérdemli, hogy boldogtalan legyen, s aki kicsiny okokból boldog, nem érdemli meg, hogy az legyen.

KISEBBSÉGI ÉLET

Vajda-Vojvoda Sándor erdélyi román képviselő, a nemzeti párt vezére, nagy beszédet mondott a kamarában a közgazdasági javaslatról. Kifejtette, hogy a javaslat tulajdonképeni célja az egységesítés, amelyet annak idején az Averescu-kormány is keresztül akart vinni.

— Amikor ez ellen szót emeltem — folytatta Vajda-Vojvoda —, azzal vádoltak meg, hogy regionalista vagyok. Hogy nem vagyok regionalista, ezt mindenki tudja és legjobban az bizonyítja, hogy annak idején Ducát arra kértem, hogy küldjön megfelelő számú köztisztviselőt és tanítókat Erdélybe. Duca ekkor azt a választ adta, hogy nem áll módjában kívánságomat teljesíteni, mert még a Regát részére sincs elegendő. Jött az Averescu-kormány és garmadával küldte a tisztviselőket és tanárokat, de mintha ki lett volna csinálva, a sálakját küldték Erdélybe.

Aurel Dabrescu: Még börtönviseltek is küldtek.

Vajda-Vojvoda: A magyar rezsimben minden fogarasmegyei mandátum a miénk volt. De jöttek az averescanusok és ekkor csak két kerület lett a miénk. Ma aztán a megye korlátlan ura Radovic prefektus, aki még azt sem engedte, hogy a parasztok a nacionalisták előtt mutakozzanak. A falusiak erről a vidékről joggal mondják, hogy a magyar főispánok sokkal jobbak voltak, mint a jelenlegi prefektusok. Joggal mondják, hogy Tisza István szervezete civilizáltabb volt, mert a Tisza-kormány is civilizáltabb volt a jelenlegi kormánynál. Odajutottunk, hogy a parasztok visszakívánják azt a szabadságot, amelyet Tisza idejében élveztek.

*

Magyar nemzetiszínű szalagot árusított Magyar Rudolf kovásznai kereskedő a legutóbb tartott ujonc-sorozatkor. Az élelmes kereskedő azzal biztatta vásárlásra a bevált magyar legényeket, hogy a szalag viselését Bentia, a braszóli hadkiegészítő parancsnoka megengedte. A besorozott legények fel is pántlikázták magukat a piros-fehér-zöld szalagokkal, de miközben az utcát járták, a csendőrség letartóztatta őket és bekísérte a sepsiszentgyörgyi sziguranáciára, ahol úgy ellenük, mint a kovásznai kereskedő ellen megindították az eljárást.

*

A nagyváradi cenzura, amely szigorú éberséggel vigyáz még mindig a magyar lapokra, a napokban igen ügyetlenül leleplezte — önmagát. Az eset úgy történt, hogy a magyar párt egyik ügyvezető alelnöke, dr. Várady Aurél »Érbogyoszló« címmel cikket írt a kormány iskolapolitikájáról. Az egyébként ártatlan cikket átadta a Nagyvárad-nak és a Nagyvárad-napló-nak, amelyek egy időben, egy napon hozták le az illusztris szerző irását. A cenzor, aki előzőleg átvizsgálta a cikkeket, nem tudta, hogy a két cikk egyszerre jelenik meg és elkövette azt a baklövést, hogy ugyanaból a cikkből a Nagyvárad-ban egészen más passzusokat törölt, mint a Nagyvárad-napló-ban. Sőt, hogy az ügytelenség még kirívóbban megmutatkozzék, a cenzor mindazokat a részeket, amelyeket a Nagyvárad-ban »aggályosoknak«, az államrendre nézve veszélyeseknek talált, szóról-szóra behagyta abban a cikkben, ami a másik lapban: a Nagyvárad-napló-ban megjelent. A nagyváradiakat, akik másnap jól mulattak a cenzura felsülésén, ez a véletlen szerencse hozzásegítette, hogy végre megtudják: micsoda »állameléncs« passzusokat szokott a cenzura kitorógni a magyar lapokból. A Nagyvárad-ban például a cikknek ezt a részét törölte a cenzura: »Hát ez bizony nagyon súlyos, felette kegyves dolog. Ilyen ügy-

vánvaló igazságtalanságot a közoktatásügyi miniszter ur se tarthat olyannak, amelyet, mint a magánoktatásról szóló, valóban pedig a felekezeti iskolák megszüntetését célzó javaslat — saját szavai szerint — bátran merne a külföldi itélete elé bocsátani. Ezen a ponton alighanem elhagyná a bátorsága. Hiszen, ha egyéb nem, elgáncsolná a bátor férfit a legbensőségesebb logika. Az Érbogyoszlón tervezett intézkedésből ugyanis éppen ez a logika hiányzik. Ezzel szemben a Nagyvárad-nak megengedte a cenzor az alábbi rész közlését, amit viszont a Nagyvárad-napló-ban keresett hiába az olvasó: »Vajjon mi van itt a háttérben? Isten és a miniszter ur bűnül ne vegye, de a kérdés

feltevésénél eszembe jut, mit egy tekintélyes román politikus mondott néhány héttel ezelőtt e sorok írójának: »Ha az urak valami érthetlent találnak a kormány egyik-másik intézkedésében, keressék a háttérben az üzleti szempontot«. Mi, bár szomorú tapasztalatunk van arra, hogy a liberálisizmus Európa minden államában gyakorlati érvényesülésében nem jelentett egyebet az utóbbi öt év alatt, mint a bakokrácia lelketlen uralmát, még az érbogyoszlói és hasonló esetek mellett sem akarunk hihetelt adni az illető román politikusnak.« A furesza esettel kapcsolatban maliciózan megjegyezte másnap az egyik nagyváradi lap: Ugy látszik, nálunk a cenzura is cenzurára szorul.

Jegyzék a német lefegyverzésről

A garancia-paktum kérdésében még nincs megegyezés Anglia és Franciaország között

Párisból jelentik: A csütörtök reggeli lapok megerősítik, hogy a nagykövetek konferenciája pénteken vagy szombaton összeül és véglegesen megszövegezi a német birodalmi kormányhoz intézendő jegyzéket a lefegyverzés és a kölni zóna kiürítése tárgyában. Addig remélhetőleg sikerülni fog London és Páris között a német mulasztások tekintetében még fennálló nehézségeket eloszlatni. Talán már pénteken

abban a helyzetben lesz a nagykövetek konferenciája, hogy a jegyzék szövegét végleg megállapítsa.

Sokkal nagyobbak a nézeteltérések Páris és London között a garancia-paktumra nézve. Erről azt írják a francia lapok, hogy az angol külügyminisztérium még nem tudott magának teljes képet alkotni a francia javaslatok felől és tisztán akarja látni Franciaország terveit.

Segélyexpedíciót küldenek Amundsen felkutatására

Mac Millan június 20-án Amundsen keresésére indul

Bizakodó szikratávirat a Fram fedélzetéről

Mint Oslóból jelentik, szerdán este járt le a végső határideje Amundsen visszatérésének. Miután Amundsen szerda estig nem érkezett vissza a Spitzbergákra, a norvég kormány elfogadja az amerikai és az angol kormányok azt a felszólítását, hogy **segélyexpedíciót küldjenek a sarkvidékre.** A Spitzbergákról érkezett rádió szerint az időjárás ott javult. A levegő egészen tiszta, úgy hogy Amundsennek még minden esélye megvan arra, hogy visszatérhessen és elérhesse az expedíciós hajókat. A Fram hajó legénysége tovább folytatja a sarki utazók felderítését, anélkül azonban, hogy bármilyen nyomot talált volna.

Jacobsen honvédelmi miniszter ma kijelentette, hogy a szükséges intézkedések előkészítése haladéktalanul megteendő.

Az államtanács megfontolás tárgyává teszi azt a kérdést, hogy repülőgépeket hadihajóval északra küldjenek-e. A repülőgépeket nem küldenek a sarkra, hanem a repülőgépek nagy körívekben jelentős területeket bejárnának s így arányilag nagy jelentősége lenne annak, hogy megtalálják a repülőket, ha nincsenek tulságosan messze a Spitzbergáktól.

Newyorkból jelentik, hogy Nelson repülőtiszt, aki résztvett a vilá Körüli repülésben, a hadügyminisztériumtól engedélyt kért arra, hogy résztvehessen abban a segélyexpedícióban, amelyet Haakon Hammer konzul, Amundsen barátja Amerikában szervez. Mac Millan amerikai északsarki kutató június 20-án hagyja el Newyorkot. Erre az időre tervezik az Amundsen felkutatására szervezett expedíció elindulását.

Két hét leteltéig nincs ok aggodalomra

A Fram fedélzetéről szerdán délután öt órakor a következő szikratáviratot adták fel:

Párisi jelentésekből, amelyeket rádió

járási jelentések szerint a sarki tengeren erős és nagy légnomási felület van, amelynek középpontja nincs messze a Sarktól, így tehát a repülőgépeknek utjukon a Sark felé valószínűleg könnyű szelők és tiszta idejük volt. A minimum befolyása, amely északkeleti irányban Oroszországból a Spitzbergák felé vonult, a maximum területét Amerika irányába hajtotta, azonban semmiesetre sem messzire az Északi Sarktól. A sark felé a Spitzbergák irányából könnyű szél fúj, de komoly időváltozás nem valószínű.

Május 25-ike óta a rossz szibériai időjárás egyenesen kelet felé fordult, míg a megfelelő rossz idő Alaszkában és Grönland fölött keletre vonult el. E területek között terül el a magaslégnomási felület, mindenesetre közel a Sarkhoz. Ez a helyzet tovább tart, tehát biztos, hogy a start óta mostanáig állandóan jó idő kedvezett Amundsen vállalkozásának. Meteorológiai szempontokból tehát nincs miért aggodni a repülők sorsán. Indulásuk óta még nem telt el egy hét.

Az indulás előtt Amundsen azt az utasítást adta Hagerup kapitánynak, a Fram parancsnokának, aki távolléte alatt helyettesíti az expedíció vezetésében, hogy a repülés a sarki leszálással vagy esetleg más helyeken talán tizennégy napot is igénybe fog venni. Csak ennek az időnek elteltével induljanak a hajók a jégmezők szélé felkutatni, addig maradjanak a Fairway- és a Dánszigetek körül. Ilyen körülmények között egészen természetes az a feltevés, hogy a repülők csak tizennégy nap elteltével fognak visszatérni és csak azután lehet ok arra a feltevésre, hogy nem repülőgépeken, hanem gyalog térnek vissza a Cap Columbiához.

Frederik Ram.

Hadirepülőgépek indulnak a Spitzbergákra

Kopenhágából jelentik: Oslóban megelégedéssel fogadták a hírt, hogy a hadügyminisztérium két nagy hadirepülőgépet és egy tengerészeti repülőgépet sürgősen a Spitzbergákra küld Amundsen felkutatására. Jacobsen norvég hadügyminiszter közhírré tette a Sjöfarts Tidende-ben, hogy a mentőexpedíció mihamarabb utra fog kelni.

Márffyék bünpörében

a budapesti tábla elrendelte a bizonyítás kiegészítését

Megvizsgálják, hogy bántalmazták-e a vádlottakat a rendőrségen

Budapestről jelentik: Csütörtök délelőtt hatalmas autó állott meg a budapesti itélőtábla palotája előtt. Az autóból a halálraítélt Márffy József és társai léptek ki szuronyos börtönőrök kíséretében. Márffyékát Mérő Géza tanácselnök idézte meg, hogy kihirdesse előtük a tábla végzését a bizonyítás kiegészítése végett a védők által beterjesztett kérelem ügyében. Márffy József elegáns ruhában, a kezén sárga kesztyűvel jelent meg a bíróság előtt. Társai is gondosan kiöltözködtek erre az alkalomra.

Mérő Géza tanácselnök tizenkét óra kor nyitotta meg a tárgyalást és kihirdette a tábla végzését, amellyel elrendeli a bombapörben a bizonyítás kiegészítését és azoknak a tanúknak kihallgatását, akiket a védők utólag bejelentettek. A bizonyító eljárás során tisztázni kívánja a tábla, hogy Márffy az Erzsébetvárosi Körben elhelyezett bomba felrobbanásakor Budapesten tartózkodott-e, hogy a rendőrségen bántalmazták-e, hogy milyen volt a verőbírószervezete és hogy a Koháry-uccai fogház kapujában talált bomba felrobbanhatott-e. A bizonyító eljárás lefolytatásával a táblai tanács dr. Zachár István itélőtáblai bírót bizta meg.

Miután az elnök a végzést kihirdette, dr. Ulain Ferenc, Hindy Zoltán és a többi védők gratuláltak Márffyknak, akik boldogan mosolyogva fogadták az üdvözlést.

A Fram fedélzetéről, a Spitzbergákon.

Az indulás napja óta beérkező idő-

Becskereken

csak most kell befizetni a kivetett hadiadókat

Nem alakult meg az adófelszámolási bizottság

Becskerekekről jelentik: Avagyon-, jövedelem- és hadinyereség-adót kivétő bizottság — mint ismeretes — Becskereken három héttel ezelőtt befejezte működését. A bizottság *négyezeröttszáz* adóalanyra rótt ki adót. Az adókivetés feldolgozásán a pénzügyigazgatóságban lázas munka folyik. A becskereki pénzügyigazgatóságon szerzett értesüléseink szerint a kivetések feldolgozását rövidesen befejezik és a jövő héten megkezdik az adóértéstitő kézbesítést. Az értesítő kézhezvételétől számított két héten belül be kell fizetni a megállapított adóösszeget még akkor is, ha az adózó felebbezéssel él a kivetés ellen.

Kétségtelen, hogy az adó behajtása sok megrázkódtatást okozni Becskerek gazdasági életében amúli is inkább, mert a felebbezések elintézése előreláthatólag hosszúra nyúlnak fog tartani. Az *adófelszámolási bizottság kinevezésére ugyanis hónapokig nem került sor*. Erre vonatkozólag a pénzügyigazgatóságon az az információt kaptuk, hogy a felszámolási bizottság már csak azért sem működhetne rövid időn belül, mert a pénzügyigazgatóságnak nincs elég tisztviselője a tárgyalási anyag előkészítésére és a referenci hely betöltésére. Junius elején ugyanis megkezdik a avagyon-, jövedelmi- és hadinyereség-adó kivetéseket a *becskereki járásban*, ahol 16.000 tételt fog két bizottság birtukozatosan feldolgozni, ugyanakkor Becskereken *pótkivetés* lesz azoknak III-ik osztályu kereseti adókötelesek adójának megállapítására, akik a múlt évi kivetés óta költöztek Becskerekre, végül a negyedik bizottság *forgalmi-adó* megállapításával foglalkozik és ez a négyféle adókivetés annyira igénybeveszi a pénzügyigazgatóság redukált tisztviselői létszámát, hogy másra nem jut ember.

A felszámolási bizottság kinevezésének elhalasztását kétségtelenül nagy elégedetlenséggel fogadják a becskereki adózópolgárok, mert ez nem jelent egyebet, mint hogy a befizetett pénzt még akkor is, ha a felszámolási bizottság megváltoztatja az adókivetést, hónapokon keresztül kamatmentesen használja az állam.

Ötmillió dinár

pénzbírság hamis forgalmi adóvallomásért

Noviszad fizeti az ország forgalmi adójának egy huszadát

A *Bacsmegyei Napló* néhány héttel ezelőtt beszámolt a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóságnak arról a meglepetésszerű vizsgálatáról, amelyet — állítólag egy bizalmas feljelentésre — noviszadi tekintélyes kereskedőknél folytatott le és amely alkalommal a vizsgálatot vezető *Bagarszky Tódor*, pénzügyigazgatósági inspektor egyes kereskedők üzleti könyveiből *nagymértű adóeltitkolások* nyomára jött.

A vizsgálatot elsősorban a noviszadi *textilkereskedőknél* folytatták le és kizárólag a *forgalmi adóvallomásokra* terjedt ki.

Amikor a pénzügyigazgatóság adórazzáját befejezte, nemcsak az érdekelt kereskedők, de a kereskedelmi szervezetek is nagyszabásu akciót indítottak, amelynek során felpanaszolták a forgalmi adó súlyosságát, amit az a körülmény bizonyít legjobban, hogy a pénzügyi kormány által az egész országban elérhető legnagyobb forgalmi adóbevételnek előirányzott 200 millió dinárból egymaga Noviszad tizenegy millió dinárt fizet.

Küldöttségek jelentek meg a pénzügyminiszternél, amelyek előadták, hogyha a pénzügyigazgatóság ragaszkodik a vizsgálat során megállapított forgalom

után kivetendő adó pótlólag történendő befizetéséhez, akkor megrendül az *egész noviszadi piac*. A pénzügyminiszter megígérte a küldöttségeknek, hogy meg fogja vizsgálni a küldöttségek panaszát és igazságot tesz.

A noviszadi pénzügyigazgatóság csütörtökön hozta meg ennek a nagy port felvert adóügynek egyik szereplőjével szemben *első ítéletét*, amely szerint az egyik *textilnagykereskedőt*, aki az 1923. évre 5.961.340 dinár forgalmat vallott be, míg a vizsgálat 30.583.317.21 dinár forgalmat állapított meg és aki ennek megfelelőleg csak 59.613.40 dinár forgalmi adót fizetett, ami által a kincstárt

246.313 dinárral károsította meg, a következő *bírságokkal* sújtotta:

1. Mert nem vezetett forgalmi adókönyvet, 500 dinár pénzbírság.
2. Az eltitkolt forgalom után fizetendő adó *huszszorosodra*: 4.924.260 dinárra.
3. Az illetékszabályzat 229. §. alapján 147.910 dinár ítéleti díj és vizsgálati költség, vagyis összesen 5.072.670 dinár *bírsággal* sújtotta.

A pénzügyigazgatóság ítélete ellen az egyenesadók beogradi vezérigazgatóságához lehet 15 napon belül felebbezni.

A pénzügyigazgatóság most sorjában intézi el ezeket az ügyeket és ezen az alapon fogja a többi ítéletet is meghozni.

Meggyilkolta vetélytársát egy becskereki tisztviselő

Egy kereskedő-család tragédiája

Becskerekekről jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le Becskereken szerdán éjszaka. *Jakobas László* tisztviselő egyetlen szurásai megölte vetélytársát, *Szopcsák Lajos* kereskedőt. Jakobas és Szopcsák hosszabb idő óta udvaroltak *Klotton Gizellának*, a becskereki cukorgyár portása leányának. A leány apja Szopcsákkal rokonszenvezett, anyja pedig Jakobast pártolta, maga a leány nem volt hajlandó választani és a két vetélytárson kívül még több fiatalember udvarlását is szívesen fogadta. Az udvarlók között mindig barátságos volt a viszony, különösen Szopcsák és Jakobas voltak jóbarátságra. Mindenková együtt jártak és szórón este is együtt keresték fel *Klottonék* házába, akiknél kívülök egy *Györkös* nevű örösrészed is volt látogatásban.

A társaság körülbelül az óráig maradt együtt, amikor először Jakobas indult haza. Nemsokára Szopcsák és Györkös is elindultak egy darabig együtt mentek, majd elváltak és Szopcsák egyedül folytatta útját hazafelé. Az Écskai-ucca elején Jakobas lesben állott és amikor Szopcsák elhaladt előtte, *lányékon szurta*. Szopcsák össze-

esett, Jakobas pedig hazament és lefeküdt. Nem sokkal később a járőrelők akadtak rá Szopcsák Lajos holtestére. A rendőri nyomozás azonnal megkezdődött és még az éjszaka megjelentek a detektívek Jakobas lakásán és a gyilkost bekisértek a rendőrségre.

Jakobas László már az éjszaka folyamán beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy nem akarta Szopcsákot megölni, csak meg akarta fenyeíteni, hogy a leány útjában többé a leányt nem akadályozta során tudta csak meg, hogy a szurás halálos volt.

Szopcsák Lajos holtestét csütörtökön délelőtt boncolták fel dr. Magyar Károly és dr. Jokovics Vladimir törvényszéki orvosok. Jakobas Lászlót pénteken kísérik át a becskereki ügyészség fogházába.

A Szopcsák-családot az utóbbi időben üldözi a balsors, alig néhány héttel ezelőtt ugyanis Szopcsák Rudolfot — Szopcsák Lajos öccsét — lötte agyon véletlenül *Urzó Mátyás* kereskedő és most a másik Szopcsák-fiu lett gyilkosság áldozata. A szerencsétlen család iránt egész Becskereken ószinte részvét nyilvánul meg.

Kik kötelesek az új munkásadót fizetni?

Megjelent a törvény végrehajtási utasítása

A munkaadók felelősek az alkalmazottak adójának befizetéséért

A noviszadi kerületi pénzügyigazgatóság most adta ki az új két százalékos munkásadó behajtására vonatkozó végrehajtási utasítást, amely csütörtökön érkezett meg a szubotcai pénzügyigazgatósághoz. Az 1925. évi április-június hónapokra szóló költségvetési tizenketted-törvény rendel el tudvalevőleg a két százalékos munkásadó fizetését *április elejétől kezdve*, eddig azonban sem a munkások, sem pedig a munkaadók nem voltak tisztában azzal, hogy miképen hajtják be ezt az adót. Erre vonatkozólag intézhetik a most kiadott végrehajtási utasítás, amelynek közérdekű rendelkezései a következők:

Minden testi munkás aki magán-személyeknél vagy vállalatoknál alkalmazva van, 1925. április 1-től két százalék állami adót tartozik fizetni, amelyben minden állami adó és pótdadó, kivéve a rokkantadót és a rendkívüli állami pótdadót, bennfoglalatik. Az április 1. előtti időre a kereseti adó levonása és befizetése az eddigi adótörvények szerint eszközöndő. A rokkantadóra nézve külön törvény intézkedik, a rendkívüli állami pótdadó pedig az új munkásadó harminc százaléka, vagyis a munkásadó és rendkívüli pótdadó összesen 2.6 százalék.

A munkásadót kötelesek fizetni: 1. a háztartási alkalmazottak (szobalány, szakácsnő, kocsis, stb.); 2. mezőgazdasági napszamosok; 3. ipari munkások; 4. kereskedelmi alkalma-

zottak (segédek, tanoncok); 5. szállodai, kávéházi, vendéglői, valamint mindennemű szórakozóhely és mulató alkalmazottai; 6. ipari vállalatok munkásai; 7. gyári munkások; 8. építési és szállítási vállalatok alkalmazottai; 9. az önkormányzati testületeknél alkalmazott munkások.

A munkásadót a munkás *rendes keresete után* kell fizetni, a különmunka utáni kereset nem esik megadóztatás alá. A természetbeni járulékok a helyi viszonyoknak megfelelően átértékelendők és ugyancsak adó alá esnek. Olyan testi munkás, aki önállóan dolgozik (napszamos, favágó, cipőtisztító stb.) külön adóbevallást köteles beadni a kereseti adót megállapító bizottságnak, amely e válmás alapján fogja kivetni a kétszázalékos adót. Az ilyen módon megadóztatottak három havonként kötelesek befizetni adójukat. Ez az adózási mód vonatkozik azokra a munkásokra is, akik olyan magán-személyeknél és vállalatoknál vannak alkalmazva, amelyeknél nincs több két alkalmazottnál. Ezek a munkaadók is felelősek azonban munkásaik adójának befizetéséért.

Olyan magán-személyek és vállalatok, amelyeknél kettőnél több munkás van alkalmazva, a *munkásoktól történt adólevonásokról kettős jegyzéket tartoznak vezetni* és a jegyzékeket aláírásukkal hitelesítve kötelesek havonta a pénzügyigazgatóságnál bemutatni. Az egyik

példány a pénzügyigazgatóságnál marad, a másikon a pénzügyigazgatóság igazolja az adó befizetését és visszaadja a munkaadónak. Ezenkívül minden munkaadó köteles minden munkásáról külön adókönyvet is vezetni.

Bármely munkás kérésére, aki az adókönyvet bemutatja és igazolja, hogy munkaadója a tőle levont adót befizette, a hatóság köteles illetékmentes adóbizonnylatot kiadni.

Minden munkaadó köteles a munkás felvétele előtt meggyőződni arról, hogy az előző munkahelyen a munkásadót befizették-e. Ha ez nem történt meg, úgy azt az új munkaadó köteles a pénzügyigazgatóságnál bejelenteni, mert ellenkező esetben az új munkaadó felelős az előző munkahelyen le nem vont és be nem fizetett adóért is.

A végrehajtási utasítás végül kimondja, hogy az *önkormányzati pótdadót* a munkásoknál a két százalékos munkásadó negyed részében, tehát 0.5 százalékban állapítják meg. Ennek a pontnak az értelmezése a Vajdaságra nézve azonban homályos, mert itt tudvalevően az önkormányzati testületek maguk állapítják meg a pótdadót.

Végül intézkedik a végrehajtási utasítás arról, hogy a pénzügyi hatóságok szigoruan ellenőrizzék a munkásadó befizetését

Kihallgatják

Beniczky Ödönt

a Somogyi-gyilkosság ügyében

A kormányzó feloldotta a volt magyar belügyminisztert a hivatali titoktartás alól

Budapestről jelentik: *Beniczky Ödön* volt belügyminiszter, aki hónapokkal ezelőtt tanukihallgatásra jelentkezett a Somogyi gyilkosság ügyében és a hivatali titoktartás alól való felmentését kérte a kormányzótól, néhány napja visszatért külföldi utjáról Magyarországra és az *Az Újság* csütörtöki számában a következő nyilatkozatot tette:

— Az ellenzéki szövetség a hivatali titoktartás alól való felmentésem érdekében a miniszterelnökhöz február 12-én intézett felhívást. A miniszterelnök rövid, de beható kerteles után végül annyit mégis kijelentett, hogy a felmentésre vonatkozó „eljárást most már sürgősen és rövidesen lefolytatja”. Ennélfogva máris körülbelül tisztában voltam vele, hogy *felmentésemre aligha fog kerülni a sor*. Mégis, nehogy ürügye lehessen, már régebben február 22-re tervezett, menetjegyirodával, hajótársasággal megállapított utazásomat egy teljes hónappal elhalasztottam. Ebben a talán eléggé hosszú időközben az ellenzéki szövetség állandó sürgetéseinek ellenére senki fülébotját nem mozdította. Elutazásom előtt, március 22-én gondoskodtam arról, hogy amennyiben felmentésem várakozás ellenére mégis megérkeznék és tanukihallgatásra megidéznének, irásba foglalt vallomásom Zboray Miklós barátom ügyvédi irodája útján az esetleg érdeklődő hatóságok rendelkezésére álljon. Távollétem idején lakásomon idézés nem kopogtatott, pedig intézkedésem értelmében azt Zboray Miklós címére nyomban továbbították volna. Sejtelmem sem lehet persze arról, hogy a felmentésre vonatkozó akták, ha ilyenek egyáltalában valaha léteztek, a kormányzó ur irodájában avagy egyebütt rekedtek-e meg? Ennélfogva Bethlen ur hő, csupán általam csilapítható „sürgős” óhájának hibámon kívül mai napig eleget tenni nem tudtam. Annyit azonban kétségtelenül tudok, hogy a „rövides” és „sürgős” miniszterelnök jó volna nekem halálnak! Ezzel a nyilatkozattal sikerül Beniczky Ödönnek elérni, hogy sürgősen kitűzték tanukihallgatását június 6-ikára és közölték vele, hogy a kormányzó megadta a felmentést a hivatali titoktartás kötelezettsége alól.

Konfliktus

Ausztria és Szovjetország között

Oroszország elégtételt kér Mataja beszéde miatt

Bécsből jelentik: Az orosz ügyvivő megjelent dr. Mataja külügyminiszternél, hogy átadja neki azt a szóbeli jegyzéket, amelyben a moszkvai kormány az osztrák szövetségi kormánytól felvilágosítást és elégtételt kér Matajának az Oroszország elleni támadásai miatt. Dr. Mataja külügyminiszter hosszabb ideig tárgyalta a szovjet képviselőjével.

Az osztrák nemzetgyűlés ülésén a szociáldemokraták sürgős interpellációjának tárgyalásán dr. Mataja külügyminiszter is felszólalt. Szembeszállt a különböző szociáldemokrata szónokok abbéli megállapításával, hogy a beszéde következtében konfliktus áll fenn Ausztria és a szovjetszövetség között. A szovjetunió csak kérdést tett a miniszter avval az ellenkérdéssel válaszolt, hogy beszédének melyik részétől érzi magát a szovjet sértve vagy érintve. E felvétel tárgyában felvilágosítást is adtak és vitát folytattak. A miniszter kifejtette, hogy mint külügyminiszter kötelessége volt a Bécs ellen külföldről indított hajszát s a Bécs köré font hazug megállapítások hálózatát, melyek szerint Bécs a kommunista internacionálé üzemének színhelye, egy csapásra szétépíteni. Állításai inkább kizárólag a kommunista internacionálé és a kommunista pártnak szóltak s ezeket az állításait fenn is tartja.

A kormány a jövőben is menedéket ad a politikai menekülteknek — fejezte be dr. Mataja — tekintet nélkül pártállásukra. Ennek előfeltétele azonban az a nemzetközi szokásszerű általános tétel, hogy az illetők ne tegyenek semmit, ami a köztársaság törvényeit sérti, vagy a közrend és nyugalom veszélyeztetésére alkalmas.

Anémet hadügyminiszter a leszerelésről

Hadügyi vita a birodalmi gyűlésen

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen csütörtökön folytatták a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását. A vitában felszólalt Gessler véderő-miniszter is, aki többek közt a következőket mondotta:

— Ha tovább csökkentjük a tisztek létszámát a véderőben, akkor hamarosan odajutunk, hogy az antant által is szükségesnek ítélt létszámon alul leszünk. A hadsereg felszerelésére amugysem fordítunk gondot és a tiszt lovak száma például kevesebb, mint a svájci hadseregben.

Áttért ezután Gessler hadügyminiszter a leszerelési kérdésre és erről a következőképpen nyilatkozott:

— Leszerelés helyett az egész világon állandó fegyverkezést tapasztalunk. A hadseregek urai erősebbek, mint 1914-ben voltak. A Reichswehr főfeladata a német határok védelme és amíg az általános leszerelést nem hajtják végre, erre a véderőre szükségünk van. Titkos fegyverkezéssel nem lehet beszélni. Anglia leszerelt ugyan, de azért többet költ hadiflottájára, mint az egész német hadügyi költségvetés összege. Municiót kellett ugyan gyártanunk, de csak azért, mert minden készletünk kifogyott. Az ideiglenes önkéntesi intézményt a

nyártól kezdve megszüntetjük és általában becsületesen betartjuk a versaillesi szerződést, azonban nem dőzünk fel a német szabadságot.

A szociáldemokraták javaslatot

terjesztettek be ezután a véderő-miniszter fizetésének törlésére. E bizalmatlansági indítvány fölött a birodalmi gyűlés valószínűleg pénteken fog szavazni.

Nem folynak tárgyalások Kikinda átadásáról

Nincsics külügyminiszter nyilatkozata a Bácsmegyei Napló számára

Nincsics Momesilló dr. külügyminiszter csütörtökön reggel Kikindára érkezett, hogy részt vegyen a Kikinda kerületi radikálpárt főbizottságának ülésén. Kiséretében voltak Alexijevics Mita kerületi főispán, Raics Szvetiszláv alispán, Sztankovics Szvetozár és Budisin Jocó képviselő, valamint Mihajlovics Szvetiszláv dr. és Beslics Nikola járási pártelnök.

A délelőtt folyamán a kerület több községéből küldöttségek keresték fel a külügyminisztert. Sveti Hubert, Charleville és Szeltur községek kiküldöttjei arra kérték a minisztert, hogy a községeket, melyeket közigazgatásilag Modoshoz csatoltak, kapcsolják vissza Kikinda-hoz. Ugyanezt kérték Peme-Cernja és más községek is. A miniszter ígéretet tett arra, hogy a községek kivánságát a kormány a lehetőség szerint teljesíteni fogja. A Kikinda-kereskedők küldöttsége Joanovics Szima vezetése mellett nyolc pontból álló memorandumot nyújtott át Nincsics külügyminiszternek, amelyben többek közt a Kikinda-szöregi vasutvonal megnyitását, a Német-cernja-kikindai vonal és más vasutvonalak kiépítését, valamint új telefonközpont felállítását kérték. A miniszter pártfogásáról biztosította

a kereskedőket.

A külügyminiszter ezután fogadta a Bácsmegyei Napló kikindai munkatársát, aki előtt nyilatkozott azokról a hírekről, amelyek legutóbb a a belföldi és romániai sajtóban Kikindának, Mokrinnek és Oroszlamosnak Romániához való csatolásáról elterjedtek.

— Felhatalmazom önt, — mondotta a miniszter, közölje lapjával, hogy soha erről szó nem volt és erre vonatkozóan semmiféle tárgyalás folyamatban nincs. A bukaresti konferencián sem történt erről említés és érthetetlen, hogy ezek a hírek a lapok miképpen jözhettek a bukaresti konferenciával kapcsolatban. Romániában hűség jegyzőkönyveket hoztak nyitva a bukaresti konferenciáról, de már felkértük a román külügyminisztériumot, hogy azok terjesztői ellen indítsák meg az eljárást. A Kikinda-szöregi vasutvonal megnyitása jugoszláv érdeke és Kikinda fejlődése szempontjából is súlyt helyez erre a kormány.

A radikálpárt kerületi főbizottsági ülése délelőtt 11 órától délután 1 óráig tartott. Hat órakor a külügyminiszter automobilon visszautazott Beogradba.

Az új Budapest

Vázsonyi tárgyalása Bethlen miniszterelnökkel Pártközi konferencia a fővárosi kormánybiztosnál Bomlik a Wolff-párt

Budapestről jelentik. A fővárosi politikának két jelentős eseménye van: egyik az, hogy Vázsonyi Vilmos a demokratikus blokk nevében hosszabb tárgyalást folytatott gróf Bethlen István miniszterelnökkel, a másik pedig, hogy Ripka Ferenc kormánybiztos lakásán pártközi konferenciát tartottak valamennyi fővárosi párt vezetőinek részvételével.

Vázsonyi elsősorban azért jelent meg a miniszterelnöknél, mert most derült ki, hogy az újonnan összeállított fővárosi választói névjegyzékből megint egész tömegével hagyták ki a szavazókat. Újabb huszonegyezer szavazó maradt ki és feltűnő, hogy ebből a huszonegyezerből tízezer éppen az ellenzéki Terézváros négy választókerületére esik. Az új névjegyzékek összeállítói azonban mingyárt pótlásról is gondoskodtak a kimaradottak helyett és ezen a téren még súlyosabb visszaélések történtek. Így például a ferencvárosi XX. választókerületben a háromszáz kihagyott, köztudomás szerint demokratikus választó helyébe kilencszáz egyetemi hallgatót és más kiskorú ébredőket vettek be. Vázsonyi hivatalos vizsgálat elrendelését kérte a visszaéléseket elkövetők ellen. Bethlen miniszterelnök megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet és a szükséghez képest megteszi intézkedéseit. A választói névjegyzékek ügyén kívül a miniszterelnök és Vázsonyi önlénk eszmecserét folytattak a fővárosi helyzetről, megbeszélésük arra irányult, hogyan lehetne a

helyeztet minél előbb tisztázni.

Ugyanebből a célból ült össze a fővárosi kormánybiztos lakásán a pártközi konferencia, amelyen az ellenzéki blokk részéről Bárczy István, Vázsonyi Vilmos, Peyer Károly és Farkas István, a liberálpárt nevében Ugron Gábor, a Wolff-párt nevében Wolff Károly és Ernst Sándor dr., a Ripka-párt képviselőiben pedig Kozma Jenő dr. jelentek meg. Az értekezlet nem végződött érdemleges eredménnyel. Az új városi helyzet kialakulásának leglényegesebb kérdése, hogy ki lesz a polgármester és az alpolgármester, fel sem vetődött, bár már befejezett ténynek tekinthető, hogy a kormánykörök is szükségesnek tartják Sipőcz Jenő dr. polgármester és Folkusházy Lajos alpolgármester távozását. A demokratikus blokk megjelent képviselőt azt kérték, hogy a közgyűlést sürgősen hívják egybe, a kormánybiztos azonban úgy nyilatkozott, hogy ezt csak a miniszterelnöknek Genéből való visszatérése után, június végén teheti meg. A választói névjegyzékek meghamisítása is szóba került, mire — általános meglepetésre — Wolff Károly követelte leghangosabban, hogy nem elegendő a régi névjegyzékek kiigazítása, hanem teljesen új névjegyzéket kell összeállítani. Ugyancsak Wolff indítványozta — még nagyobb meglepetésre — azt is, hogy parlamentáris hangot kell meghonosítani a városi közgyűléseken. Eddig, amíg többségben volt, nem jutott illesmi az eszébe... Jellemző egyébként, hogy

a konferencia résztvevői főként azt emelték ki utólag a lapok számára tett nyilatkozataikban, hogy a tárgyalás hangja rendkívül koncilidns volt. Ripka kormánybiztos szerint »kalapot kell emelni az egybegyűlteket előtt, olyan előkelő, uri hangon folyt le az értekezlet.«

Wolff Károly lecsendesüléséhez mindenestre hozzájárul az a körülmény, hogy kilencvenegy hívéből harmincegy máris elhagyta. Először a Friedrich-féle Keresztény Nemzeti Néppárt tizenegy bizottsági tagja fordított hátat, két nappal a választás után, Wolffnak, míg most a keresztényszocialista bizottsági tagok függetlenítik magukat a vezértől. Csütörtökön értekezletet tartottak, amelyen huszonhatan jelentek meg és kimondották, hogy önálló csoportként vonulnak be a városházára.

Kocsmai hősök

és az önbetörő kereskedő

a noviszádi felebbviteli bíróság előtt

Medics Zsiva botosi napszámos 1923 február 8-án Botoson, az egyik korcsmában ittasan összevesztett asztaltársával, mire a korcsmáros Medicset kidobta a korcsmából. Medics újból visszatért, amin a korcsmában jelen volt Janesikin Zsiva botosi földműves felháborodott és felszólította, hogy hagyja el a korcsmát. Ebből veszekedés, majd verekedés támadt, Medics közben késével Janesikin nyakába szurt. A korcsma vendégei közbevetették magukat, de Medics ezekre is rátámadt és a vendégek egyikének, Popadics Tosó botosi földművesnek levágta a vállát. A pancsevői törvényszék Medicset súlyos testi sértés büntetése miatt 6 havi börtönrre ítélte. A noviszádi felebbviteli bíróság szerdán helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

*

Bacskó István bogojevói napszámos 1924 január 20-án egy korcsmában ivott, de mivel mindenki belekötött, a korcsmában tartózkodó rendőrőrmester kivette az uccára, ahol Lucsics Szlávko és Hajnal István rendőröknek átadta. Bacskó késével a rendőrökre támadt, de ezek kicsavarták a kést a kezéből. A dulakodás lármájára összecsdült nép közül valaki bottal fejbevágtá Hajnal rendőrt. Tosaski Antal községvázi szolga szerint Szücs Lajos ütötte meg a rendőrt. A szombori törvényszék Bacskó Istvánt és Szücs Lajost, a szerb büntetőtörvény 93. §-ába ütköző hatóságú közeg elleni erőszak vétsége miatt 2—2 havi fogházra ítélte. A noviszádi felebbviteli bíróság szerdán helybenhagyta a Bacskóra kimért elsőfoku ítéletet, ellenben Szücsöt felmentette, mert nem volt bebizonyítva, hogy a rendőrt ő ütötte meg. Az ítélet jogerős.

*

Brdarics Vljakó mokriini kereskedő 1924 január 13-án fejszével betörte saját üzlete falát és az üzletben felhalmozott árukat széthányta, azt a látszatot keltve, hogy betörők jártak az üzletben.

Brdarics bejelentette a betörést a csendőrségnek és a biztosítótársaságnak, amelytől 500.000 dinári kár megtérítését kérte.

Veszelinovics Bosko csendőrőrmesternek azonban gyanus volt a betörés és abban az irányban nyomozott, hogy nem-e önbetörésről van szó? Brdarics 3000 dinárral meg akarta vesztegetni a csendőrt, aki feljelentette és a kikindai törvényszék csalás kísérletéért és vesztegetésért két havi fogházra és 300 dinár pénzbírságra ítélte.

A noviszádi felebbviteli bíróság szerdán Brdarics büntetését egy évi börtönrre emelte fel.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN” a nove, kérje mindenütt
DEPOT „SOA” DROGERIJA NOVISAD

Fütyülés és püsszegés fogadta a Folies-Bergère hatalmas új revüjét

A közönség felháborodott egy izléstelen jeleneten

Páris, május hó
(A B. N. kiküldött tudósítójától)

A Folies-Bergère évtizedek óta tartja a kezében a revüszínházak hegemoniáját. A híres párisi meztelen-revüt ez a színház hozta divatba és ez a színház fokozta a mai stádiumáig a meztelenség kultuszát. Legutóbb a revüszínházak versenyében a Folies-Bergère lemaradt, mert műsora nem tudta felvenni a konkurenciát, sem a »Moulin Rouge« boszorkányos Hofman-görli-jével, sem a »Casino de Paris« Mistinguett-jével, sem pedig a Palace jókedvű műsorával. Gondolt tehát egy nagyot a Folies Bergère igazgatósága, a legelősebb szezonban bezárta a színházat és zárt ajtó mögött olyan revüt készített elő, amilyent még Párisban se láttak.

Mindannyian, akik az új revü premiérjén helyet foglaltak a színház kényelmes nézőterén, egyik ámulatból a másikba estünk. A színeknek és a fényhatásoknak, valamint a meztelenségnek ilyen fokát még valóban nem látták eddig még Párisban se. A negyven ekből álló revüben 200 nő szerepel 1500 toaletben. Eddig minden francia revüben 4-5 ugynevezett fügefaleveles nő volt, a Folies Bergère új revüjében harminc van.

A képek között a legnagyobb hatást keltette, de egyszersmind botrányt okozott a nézőtéren egy Fauszt-jelenet, amely vallásellenes, trivál képpel nagy megütközést keltett.

A jelenet három képből áll. Az elsőben Fausztnál megjelenik a Sátán, hogy elvigye szórakozni. A Sátánt egy hatalmas szép szál néger játssza — az obligát fügefalevelet leszámítva — teljesen meztelenül. Fekete bőrrel igen érdekes jelenség a lila és vörös reflektorok fényében. A második kép a szent klastrom előtt játszódik le. Nyolc fehér apáca megy be a klastrom kápolnájába misét mondani. Jön a szent püspök is, de a Sátán utját állja és letéperli.

A harmadik jelenet a templom beiseje. Az apácák leborulva várják a püspököt. Mindegyiknek fehér csuklya fedi az arcát. Belép a püspök teljes ornátusban, az apácák mélyen fejet hajtának előtte. Ebben a pillanatban a püspök ledobja magáról a diszes ruhát és ott áll előttük a Sátán. A szelid orgonazugást vand, érzéki zene váltja fel, az apácaköntösökből nyolc vigyorgó sátánfióka — nyolc néger — bujik ki. Megnyílnak az oltár falai és belőlük nyolc meztelen nő szökik ki. A hátsó nagy oltáron, a keresztben megjelenik a szép boszorkány, egy pompás meztelen nő, Krisztus öt sebe van ráfestve fehér testére. A Sátán leemeli a demont a keresztéről és átnyújtja Fausztnek: Tessék, a tied!

És vad erotikus táncban a fekete Sátán és a sápadtarou Fauszt egyszerre csókolják a némbert, miközben a nyolc pár mámorosan ölelkezik.

A közönség először megkövülten nézte a jelenetet, de aztán elhangzott egy püsszegés, még egy, majd egy éles fütyülés és utána egy hangos tüntetés a kép vallásbántó tendenciája miatt. A szerző úgy látszik, maga is erősnek találhatta a képet, mert a végén megadja az egyháznak ami az egyházé. A püspök a legiértelenebb orgia közben megérkezik a kereszttel és a sátánok hada elveszi méltó büntetését. Angyalok szállnak le az égből és a szerelmi muzsika helyett ismét zsolnárt játszik az orgona.

A furcsa hatású tableau mellett sok nagyon finom és ötletes akad. Maga a revü azzal kezdődik, hogy bemutatja a kokottot 1800-tól napjainkig korhű ruhában és korhű viselkedésben. Nagy

derültséget keltett, mikor a mai kokottokat vonultatták fel, illetve az ismeretlenebb párisi tekintélyek barátnőit. Jellemző a párisi mentalitásra, hogy a konferansz egyszer csak ezt jelentette be:

— La poule de Mr. Doumergue!
És az emelvényen félig pucéran megjelent a »közársasági elnök tyukja«, egy kellemetlen, ronda nő. Mindenki jót kacagott az államiön. Legjobban talán maga Doumergue mulatott volna rajta, ha az ideje megengedi, hogy revüszínházak premiérére járjon.

A hatásos képek közül fel kell még

sorolni az »északsarki utazást«, amely azt mutatja be, hogy a sarkutazó a leghidegebb pontján a földnek is csak meztelen nőket talál. Ebben a képben csodálatos prémekek vonulnak fel.

Egy másik képsorozat azt mutatja be, hogy a világ különböző nemzetei hogy mulatnak, viszont egy furcsa jelenetben a vurstli minden titkával megismerkedünk.

Négy órán keresztül ontja a színpad a technika csodáit, hogy elkápráztassa a Párisba özönlő idegeneket és kicsalja a zsebükből a magas belépti díjakat.

(s. a.)

Másfélmillió dináros jövedéki család Osijeken

Köröző levelet adtak ki Láng Izsó osijeki cukorkagyáros ellen

Osijekről jelentik: A szarajevói pénzügyorség értesítette az osijeki rendőrséget, hogy nagyobb csalásnak jött a nyomára, amelyet Osijeken követte el a Mira cigarettahüvely-gyárban. A pénzügyorség értesítésére az osijeki rendőrség nyomozást indított, amely szenzációs eredménnyel végződött. Megállapították, hogy a Mira cigarettahüvely-gyár vezérigazgatója, Láng Izsó körülbelül egymilliókétszáz ezer dinárral károsította meg az államincsárt.

Láng vezérigazgató, aki egyúttal igazgatósági tagja is a vállalatnak, a csalást úgy követte el, hogy a cigarettahüvelyes dobozokat a jövedéki adó lefizetését igazoló szelvényekkel látta el. Mint a nyomozás folyamán kiderült Láng ezeket a szelvényeket Bécsben készítette és átcsempeszté Jugoszláviába.

A szarajevói pénzügyorség értesítésével egyidejűleg feljelentést tett Láng Izsó ellen a Mira cigarettahüvely-gyár részvénytársaság is hűtlen vagyonkezelés címén. Kiderült, hogy Láng a vállalat készpénzvagonyának nagy részét elszikkasztotta. A rendőrség le akarta tartóztatni Lángot, aki azonban jelenleg Bécsben tartózkodik, mire körözőlevelet adtak ki ellene.

A rendőrség házkutatást tartott Láng irodájában és lakásán és az ott talált leveleket lefoglalta.

A további nyomozás folyamán a rendőrség letartóztatta Láng barátnőjét, Bogner Katalin osijeki leányt, akiről kiderült, hogy bűntársa Lángnak. A lakásán megtartott házkutatáson nyolcvan ezer dinár készpénzt találtak, amelyről azt állította, hogy Lángtól kapta. Ugyancsak bűntársa Lángnak egyik unokanővére, aki a gyárnál volt alkalmazásban. A rendőrség le akarta tartóztatni, de a leány néhány nappal ezelőtt férjhez ment és jelenleg Olaszországban van nászuton. A rendőrség ellene is körözőlevelet adott ki.

Lángnak cukorkagyára is van, amelyet a rendőrség zár alá vett. A bűnygyben a nyomozást a rendőrség tovább folytatja.

Magyarországon több a koporsó, mint a bölcső

A magyar nemzetgyülés ülése

Budapestről jelentik: A nemzetgyülés csütörtöki ülésén napirend előtt Baross János szólt föl, aki Magyarország megdöbbentő szociális nyomorúságáról interpellált. Kifejtette, hogy a szanalás első évében 30 százalékkal csökkent az alkalmazásban lévő munkások száma, Budapesten pedig 60 százalékos a csökkenés, a munkanélküliek családtagjait is számítva, Budapesten és környékén negyedmillió ember van kenyér és kereset nélkül. A gyermekhalandóság és a halvaszületettek száma felugrott az utolsó időkben csaknem 20 százalékkal. Magyarországon ma több koporsót csinálnak, mint bölcsőt. A megélhetés lehetősége az egész országban az aranyparitás felett van, a fizetések és a bérek pedig ennek a felén állanak. A kenyérgyártás és a hústovábbítás Budapesten a békebeli fogyasztás 25-30 százaléka esett vissza.

Az interpellációra Bud János pénzügyminiszter kijelentette, hogy a költségvetés betervezése alkalmával fog csak részletesen válaszolni Barosznak, most csupán azt hangsúlyozza, hogy a legfőbb baj abban a tragikumban rejlik, amelyen az ország átessett.

— Én mint pénzügyminiszter — mondotta — azt az elvet vallom, hogy az államháztartást nem lehet rendbehozni a magángazdaság helyreállításánál. Az ország olyan óriási terheket visel, amelyeket csak olyan nemzet tud elviselni, amely tudatában van nagy céljainak. Arról volt szó, amikor a terheket vállaltuk, hogy teljesen elmerüljünk-e vagy új életre keljünk. Ezért hoztunk áldozatokat olyan időkben, amikor tulajdonképpen támogatásra voltunk szorulva. A népszövetségi főbiztos is megállapítja, hogy tulmészemenő terheket

visel ez az ország. Elérkezett az ideje annak, hogy most már ebben a tekintetben is javaslatot terjesszünk a nemzetgyülés elé a helyzet enyhítésére.

Vass József népielőli miniszter rövid beszéde után áttértek a napirendre. Az első felszólaló Muszti István volt, aki a javaslatot megszavazza, majd

Nagy Ernő Kossuth-párti szólt fel. Szembeszállt a kormánypártnak azzal a felfogásával, hogy a titkos szavazás nem egyeztethető össze a magyar nép jellemével. A kormánynek az a törekvése, hogy a nagytőkét és a nagybirtokot védje, a dolgozó népet pedig megfosztja jogaitól.

Szeder Ferenc szociáldemokrata szerint a falu kulturális és szociális fejlődése nem alapozható meg mindaddig, míg a falu népének is meg nem adják a titkos választójogot. Egész Európában csak Magyarországon hanyagolják el a falvakat. Ha a falut a háború előtt nem zárták volna el a jogoktól, nem került volna sor a forradalomra. Angliában teljes jogot adtak a falu népének is és ott mégsem félnek a forradalomtól.

Kuma P. András: Anglia ezt már rég megbánta! (Nagy derültség.)

Szeder Ferenc: A magyar főurak közt számos hazaáruló akad és mégis a munkásságot illetik a hazaárulás vádjával. Hivatkozik Berzeviczy Albert könyvére, amelyben felsorolja a magyar főurak hazaáruló működését.

Vanczák János kifogásolta, hogy a nemzetgyülés tagjai közül kevesen vannak jelen a parlamentben a választójogi törvény tárgyalásánál. A falu fejlődése érdekében követeli a titkos szavazást. Szabó József keresztény-socialista szerint ez a törvény, ha el is fogadják, csak rövid ideig maradhat érvényben.

Ha a gazdasági problémákat nem is tudja a kormány megoldani, legalább a politikai problémákat oldja meg a nép érdekeinek megfelelően. A javaslatot nem fogadja el.

Bezárják a bécsi egyetemeket

Ujabb barrikádharok Bécsben

Bécsből jelentik: A szerdai egyetemi zavargások — amelyekről a Bácsmegyei Napló már beszámolt — élénken foglalkoztatják a politikai köröket.

Csütörtökön a verekedések újból megismétlődtek. Ezúttal négy helyen, az egyetemen, a menzán, valamint a vegytani és élettani intézetekben folyt a harc, ahol a horogkeresztesek revolverekkel és ólmos botokkal támadtak ellenfeleikre. A verekedés az egyetem közelében, a városház épülete mellett levő Reichsrathstrassen kezdődött. A szocialisták itt tiltakozó gyűlést tartottak, amelyen állást foglaltak a horogkeresztesek által inszenált egyetemi botrányok ellen. A horogkeresztesek megtámadták a gyűlést, mire a szocialisták ellenük fordultak. A fajvédő diákok erre butorkkal eltorlaszolták az utcát és a barrikádok mögül több revolverlővést tettek. A horogkereszteseknek hamarosan háromszáz kiviteli akadémiái hallgató sietett segítségére, míg végül a rendőrség kardlapokkal szórta szét a verekedő diákokat.

A szocialisták elhatározták, hogy a belligymisztert felszólítják, hogy a legelősebben teremtse rendet az egyetemeken, mert különben a következményekért nem vállalnak felelősséget.

Hír szerint a közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy abban az esetben, ha bármelyik főiskolán újabb zavargások történnének, mindegyik bécsi főiskolát bezárják.

Bécs város polgármestere fel akarja hatalmazni a rendőrséget, hogy tekintet nélkül az egyetem autonómiájára, zavargások kitörése esetén behatolhat az egyetemi épületekbe és letartóztatásokat is eszközölhet.

„Antibolsevista egyesület“

— a lakástörvény ellen

A beogradi háztulajdonosok mozgalma

Beogradból jelentik: A háztulajdonosok egyesülete a napokban gyűlést tartott, amelyen az új lakástörvény folytán beállott helyzetet vitatták meg. Az egyesület elnöke kifejtette, hogy a háztulajdonosok az új törvényben semmit sem kaptak. Az állam a törvénnyel arról tett bizonyosságot, hogy nem teljesíti feladatát, mert nem védi, hanem megsemmisíti a magántulajdont.

Több felszólaló ezután élénk színekkel esetele a háztulajdonosok nyomorát, amelyet annyira veszedelmesnek tartanak, hogy nagyszabású akciót kívánnak indítani a leküzdésére. A legtöbben azt javasolták, hogy a háztulajdonosok alkítsanak egy »antibolsevista pártot« a ház-magántulajdon védelmére. Az elnök javasolta, hogy a háztulajdonosok egyesülete bankot alapítson, amely a tagok házépítési vállalkozásait finanszírozná és egyúttal a mozgalomnak erős gazdasági bázisul szolgálna. A háztulajdonosok gyűlése a javaslatokról azt a határozatot hozta, hogy szabad kezét ad a vezetőségnek az akciók kezdeténevezésére.

Öt köteleket, szigetelt és csapasz vezetékeket, izzólámpaszínókat, antennadrótokat, ólomkábeleket el-örendű minőségben, jutányos áron szállít a

Novisadi Kábelgyár (Radnička u. 2.)
Telefon 121 4433

HIREK

•••

Autolycus csavargó dala (Shakespeare „Téli regé”-jének új fordításából)

Hogyha a nárcisz, a sárga virág kél
Áj, a leányka a völgyre kijő,
Vér pirosul, szőkik a halovány tél,
Ez csak a kellemes-édes idő.

Messze fehér sővényen a vászon
Áj, a madár dala és az öröm.
Hajt fene kegy, soha sincs maradásom
S mint a király vedelem a söröm

Szarka, rigó fűtyűrész gyönyörűen
Áj, a pacsirta dalol az égen,
Nyáron a szénakazalban, a fűben
Hancurozok s a babám ölelem.

De mért busuljak, mondd virágom?
A holdvilág éjjel lesüt.
Csavargok, a földet bejárom,
Otthon vagyok én mindenütt.

A börtarisznyát a kolompár
Vigan viszi ide-oda.
Én sem szidom hát a sorom már,
Jó nekem is a kaloda.

Gyolcs, fehér s lány mint a sarjú,
Fátyol, éjszín, mint a varjú,
Illatos kesztyű s botorka
Álca arcára s az orra.

Füstölő, valódi gyöngyű
Karperec, nyakék, kőszötyű,
Pruszlík, főkötő, aranszál,
Mind, amit leányka használ.
Nyakfodor-melcsat, tű, minden
A babátok kaphat innen:
Hát legények vegyetek,
A lány se kér egyebet,
Vegyetek.

Csipke, szalag van,
Minden alakban,
Meg se tekinteni vétek.
Pántlika, kendő,
Fejre kelendő,
Most ez a módi, vigyétek.
Ugy adom ingyér,
Csorba fityingért
Pénzt ide és a tiétek.

Kosztolányi Dezső

*

— Az új angol követ a király-
nál. Cunard új beogradi angol
követ csütörtökön délután nyuj-
totta át a királynak ünnepélyes
formák közt accreditaló levelét.
A gárda diszszázada állt sorfalat
a követ megérkezésekor és a
gárdazenekar az angol himnuszt
játszotta. A megbízó levél át-
nyújtásánál a külügyminisztérium
több magasrangú hivatalnok is
jelen volt. Később a király hosz-
szabb magánkihallgatáson fogadta
a követet.

— A Luther-kormányt megmen-
tették a szociáldemokraták. Ber-
linből jelentik; A birodalmi gyűlés a
Spanyolországgal kötött kereskedelmi
szerződést tárgyalta második olvasás-
ban. A szavazásnál 170-en szavaztak
a szerződés elfogadása mellett, 96-an
ellene, 98-an pedig, nagyrészt szocia-
listák, nem szavaztak.

— Uj görög-keleti plébános
Zsabiyán. Noviszadról jelentik: A
zsabiyai görögkeleti plébánia Katic
Milos esperes-plébános halálával meg-
üresedett. A plébániára Eremics Cse-
domir zsabiyai lelkész és Okoliczki
Vitomir gyurgyevói lelkész pályáztak,
azonban a választás alkalmával mind-
ketten egyenlő számú szavazatot kap-
tak. A noviszadi püspök a két jelölt
közül Eremics Csedomirt nevezte ki
zsabiyai plébánosnak.

— De Valera visszatér a tanári pá-
lyára. Dublinból jelentik: De Valera, az
ir független köztársaság elnöke vissza-
tér a forradalom előtt elfoglalt mate-
matikai tanszékre. De Valera, aki Dub-
linban két katolikus leánygimnáziumban
tanított, nem önként válik meg a poli-
tikai szerepléstől, hanem azért, mert az
ir szabadállam kormánya csak olyan
feltétel alatt szüntette meg ellene a
bűnfenyítő eljárást, hogy régi polgári
hivatásához fog visszatérni.

— Trockijt kinevezték a közgazda-
sági tanács tagjává. Moszkvából jelen-
tik: A szovjet unió központi végrehajtó
bizottsága Trockijt a legfőbb közgaz-
dasági tanács elnökségének tagjává és
az engedményi főbizottság elnökévé ne-
vezte ki.

— A novisadi dunai flotilla két
egysége Zagrebben. Zagrebból jelen-
tik: Szerdán este Zagrebbe érke-
zett a novisadi dunai flotilla két egy-
sége: a Szava és a Morava moni-
torok, a Lovescu segédhajó és a D.
M. 10. motorhajó kíséretében Kaja-
nies Bozsa tengerkapitány vezetésé-
vel. A hadihajók érkezése nagy fel-
tűnést keltett, mert ez volt az első
eset, hogy a hadihajók a Száván egész-
szen Zagrebbe hatolhattak fel, ami a
Száva magas állása miatt vált lehet-
séggé. A hadihajók gyakorlatokat
végeznek a Száván és a Kulpán.

— French tábornok temetése. Lon-
donból jelentik: French tábornagnak
szerdán délután a Westminster apát-
ságban megtartott temetésén a királyt
Haig tábornagy képviselte, a francia
hadsereget Joffre tábornagy a francia
csapatok küldöttségével, a belga had-
sereget Herheim vezérőrnagy a belga
csapatok küldöttségével. Az ünnepsé-
gen ezenkívül résztvettek: a comnaughti
herceg, Baldwin miniszterelnök, Church-
ill, Beatty tengernagy és Brancker
légügyi marsall, továbbá számos tiszt
és a brit hadsereg küldöttségei. Az
apátságban megtartott gyászszertartás
után a tábornagy holttestét a sokezer
főnyel nézőközönség sortala közt vitték
a Viktória-pályaudvarra, ahonnan a
holttestet Dael-ba, French szülőhelyére
szállítják.

— Haller István összeférhetlenségi
ügyének tárgyalása. Budapestről jelen-
tik: A magyar nemzetgyűlés összefér-
hetlenségi bizottsága csütörtökön tár-
gyalta Pakots József összeférhetlenségi
bejelentését Haller István volt
közoktatásügyi miniszter ellen, akit kül-
lönböző fa-szállítási panamákkal vádolt.
A bizottság úgy Pakots Józsefet, mint
Haller Istvánt kihallgatta, majd a szük-
séges iratok beszerzéséig elnapolta a
tárgyalást.

— Öngyilkosság énekszó mellett.
Belistyeről jelentik: Bognár László, a
Guttman-művel huszonegy éves tiszt-
viselője, reménytelenül szerelmes volt
egy leányba. A leányban egyik tiszt-
viselőnő-társát megkérte, hogy énekelje
el neki kedvenc dalát. Bognár nekibu-
sultan hallgatta a dalt, majd revolvert
rántott, golyót röpített a fejébe és
azonnal meghalt.

— A spanyolok a franciákkal együtt
nagy hadműveletekre készülnek Marok-
kóban. Párisból jelentik: A spanyolok
nagy hadműveletekre készülnek Marok-
kóban, ahol a franciákat is támogatni
fogják. Briand külügyminiszter és a pá-
risi spanyol követ konferenciát készítene-
nek elő a marokkói helyzet és a legsür-
gösebb tennivalók megbeszélésére.

— Csehszlovákiában öt koronás
ércpénzt bocsátanak ki. Prágából
jelentik: Félhivatalos közlés szerinti-
junius végén új ércpénzt bocsátanak
ki, még pedig nyolcmillió darab öt-
koronást. Az új pénz ötvözetű 75
százalék rézből és 25 százalék nik-
kelből fog állni.

— A suboticei újságíróegyesület a
szenysajtó ellen. Suboticán néhány hét
óta Csuka János, a Hirlap című lap
munkatársának szerkesztésében egy alant-
tas hangú pamflet jelenik meg, amely-
nek minden száma az uccai inzultusok
és nyilvános botrányok egész sorát
vonta maga után. A suboticei újság-
író szekció csütörtök délutáni közgyű-
lésén foglalkozott ennek az ugynevezett
újságnak az ügyével s a következő ha-
tározatot hozta:

— A suboticei újságíró szekció kény-
telen volt foglalkozni Az ucca című,
Suboticán megjelenő hetilappal s ami-
kor a tisztességes újságírás nevében
megbélyegzi azt a módszert, amely en-
nek a lapnak szerkesztésében megnyil-
vánul, fölkeri a közönséget, hogy a
tisztességes újságokat Az ucca című
lappal ne azonosítsa.

— Általános sztrájk fenyeget
Franciaországban. Párisból jelentik:
A francia szakszervezetek már hetek
óta tárgyalnak a vállalkozók szövete-
ségével, hogy a munkabéreket az
életfenntartás állandóan emelkedő költ-
ségeihez arányosan állapítsák meg. A
tárgyalások során eddig semmiféle
észrevehető eredményt nem tudtak
elérni, úgyhogy egyre erősödik az ál-
talános sztrájk iránti hajlandóság. A
helyzet kiélesedése a kormányt is in-
tervencióra kényszerítette. A közmun-
kaügyi miniszter ma fogadta a bá-
nyászok küldöttségét, akiket Basly
képviselő vezetett és a konfliktus
elsimításának módjáról és eszközeiről
tárgyalt velük.

— Pompeiben hatalmas Apollo-szob-
rot ástak ki. Rómából jelentik: A pom-
peji ásatások során egy hatalmas bronz
Apollo-szobrot találtak, amely az olasz
tudósok véleménye szerint, rendkívül
nagyértékű.

— Orjunista tüntetés egy za-
grebi moziban. Zagrebból jelentik:
Szerdán este a Music-Hall moziban a
„Habsburg-nász tragédiája” című film
előadása közben orjunások tüntetni
kezdtek és megakarták akadályozni
a film bemutatását. A rendőrség el-
távolította a tüntetőket.

— Református lelkészi értekezlet No-
viszadon. A jugoszláv református egy-
házmege határozatából a református
lelkészek évente többször értekezletre
jönnek össze. A bácskai német lelkészek
május 19-én Vrbászon tartották meg ér-
tekezletüket, míg a bácskai alesperesség
városi lelkészei most jöttek össze Novi-
szadon. Az értekezleten Klepp Péter
torzsa lelkész, főesperes elnökelt és
résztvettek: Glöckner Károly sziváci
lelkész alesperes, Agoston Sándor és
Jung Keresztély feketicsi, Kovácsy Sán-
dor suboticei, Benkó Viktor szombori,
Weimann Péter novivrbázi, Hada Sán-
dor rumenkai és Horváth Lajos novi-
szadi lelkészek. A lelkészi értekezlet be-
fejeztével a presbiterok egyháziasságát,
magánéletét és egyházi munkáját vizs-
gálták meg. A presbiteri értekezleten a
vidékiek közül Weninger Sándor subo-
ticei egyházközségi gondnok, Fogarasi
Dávid rumenkai gondnok, Selypes Fe-
renc rumenkai tanító és Stock Károly
vrbázi egyházmegei tanácsbíró vettek
részt. Az értekezlet résztvevőit a novi-
szadi református Bibliakör látta vendé-
gül. A noviszadi református nők ebből
az alkalmából egy délután gyűjtés után
előteremtették a templom villanyberen-
dezési költségeit.

— Száz dollár története. Szege-
dinszki Nesztor suboticei munkáspénz-
tári tisztviselő március 14-én száz dol-
lárt kapott Amerikából. A bankjegyet
gondosan a tárcájába rejtette, arra az
időre, amikor magasabb lesz az árfo-
lyama. Napokkal később, amikor Sze-
gedinszki tárcájából előakarta venni a
bankjegyet, a legnagyobb meglepődé-
sére azt nem találta a tárcában. Fel-
jelentést tett a rendőrségen, ahol meg-
indították a nyomozást a száz dolláros
bankiegy kézrekerítésére.

— A Hudozsesztveniek ünnepése Bu-
dapesten. Budapestről jelentik: A Mosz-
kvai Művész-színház tagjai szerdán dél-
után külön előadást rendeztek magyar
kollégáik számára. Az előadás ingyenes
volt és a nézőtér megtelt a budapesti
színészársadalomnak szinte minden tag-
jával. Az oroszok előbb eljátszották a
Karamazov-testvérek egyik felvonását,
Germanova asszonnyal. A magyar kol-
légák a felvonás után lelkesen ünnepe-
ték az illusztris orosz tragikát. Germa-
nova asszony utóbb, már lemaszkírozva,
megjelent a földszinti bal proscénium-
pályában, hogy tiszteletét tegye a nagy
magyar tragikánál, Jászai Marinnál. Ket-
tőjüknek találkozására újabb alkalom volt
az ovációkra. Azután az Ejjeli menedék-
hely két felvonását játszották el az oro-
szok. Végezetül pedig tomboló ünneplést
rendeztek a magyarok orosz kollégáik-
nak. Ezek részben civilben jelentek meg
a lámpák előtt, megköszönni a tapsokat.
A színpadon a színészszövetség küldöt-
tsége, élén Hegedűssel, Góth, Góthné-
vel, Sarkadival, üdvözölte az oroszokat
és hatalmas babékoszort nyújtottak át
nekik. Góth Sándor pedig orosz nyelven
köszöntötte a moszkvai kollégákat,
akiknek nevében Sarov válaszott. Az
oroszok nagy sikerére való tekintettel
egyébként a Hudozsesztveniek budapesti
vendéglátókat négy estével meghosz-
szabbították.

— Királysértésért letartóztatott
orosz menekült. Noviszadról jelen-
tik: A noviszadi rendőrség az ügyész-
ség utasítására királysértés miatt let-
tartóztatta Malja Péter noviszadi orosz
menekültet. Malját átadták az ügyész-
ségnek.

— Egy évi börtön sikkasztásért.
Noviszadról jelentik: A noviszadi se-
mitőszék csütörtökön tárgyalta Karaká-
sevics Milán suboticei kereskedősegéd
bűnügyét. Karakásevics Kocsma Emil
suboticei lakostól kölcsönkérte arany-
óráját és láncát, amit azután elzalogo-
sított, Petargez Mirkó sertéskereskedő-
től pedig a szállítási díjak kifizetésére
kapott huszezer dinárt elikkasztotta. A
suboticei törvényszék Karakásevicset egy
évi börtönre és három évi hivatalvesz-
tésre ítélte és az ítéletet a tábla is
helybenhagyta. A semitőszék a csütör-
tői tárgyaláson elutasította a semmi-
ségi panaszokat, miáltal az ítélet jog-
erőssé vált.

— Az angol kormány nem kezd tár-
gyalást Szovjetországgal. London-
ból jelentik: Az alsóház ülésén Cham-
berlain külügyminiszter kijelentette,
hogy nem gondol arra, hogy Szovjet-
Oroszországgal újabb gazdasági vagy
politikai tárgyalásokat kezdjen, hajlan-
dó azonban bármely tárgyalásra irá-
nyuló javaslatot komolyan mérlegelni.
Egy másik kérdésre Chamberlain kijé-
lentette, hogy az angol kormány az
eszt kormánnyal eddigelő Dagó és Ósel
szigetek átengedése ügyében nem tár-
gyalt.

— Sikkasztó pénzbeszedő. Novisad-
ról jelentik: A noviszadi vendéglősök
egyesülete feljelentést tett a rendőrsé-
gen Szauer Jakab pénzbeszedő ellen,
aki a vendéglősök szikvizgyarának volt
az alkalmazottja. A feljelentés szerint
Szauer részletenként 9803 dinárt sik-
kasztott az egyesület kárára. Szauert a
rendőrség letartóztatta.

— Feloszlik az osijek színház
opera-együttese. Osijekről jelentik:
Az osijek nemzeti színház igazgatója
az állami szubvenció felmentését kérte
a kormánytól, amely azonban a kérelmet
elutasította. Ennek következtében a sze-
zon végén az osijek nemzeti színház
opera- és operett-együttese feloszlik.

— Az Olasz asszony bemutatója
Becskeken. Becskekről jelentik: A
volt Ady-társaság műkedvelői szombat
este mutatták be Becskeken Szentes
Béla Olasz asszony színdarabját az
Olasz asszony. Az előadás iránt, ame-
lyet júházd Ferenc rendez, rendkívül
nagy érdeklődés mutatkozik. Vasárnap
és hétfőn az előadást megismétlik.

— **Megalakult az újságról kisanant.** Bukarestből jelentik: A csehszlovákiai újságírók egyesülete az elmúlt évben látogatást tett Bukarestben, amikor néhány erdélyi várost is utaztatt. Ezt a látogatást viszonyozták most a romániai újságírók Prágában, ahol Masaryk elnök a Hradzsín dísztermében fogadta őket és különösen a kisebbségi sajtó iránt érdeklődött. Erről és általában a kisebbségek helyzetéről Daskovici bukaresti és Stoica erdélyi román újságíró adott információt. Az ünnepi banketten elhatározták, hogy a kisanant újságírói közös szervezetet létesítenek, amelyben Jugoszlávia, Románia, Lengyelország és Csehszlovákia újságírói vesznek részt.

— **Caillaux nem tervez inflációt.** Párisból jelentik: A rádióügynökség a késő esti órákban közlést adott ki Caillaux pénzügyminiszternek állítólagos olyan tervéről, hogy a Francia Banktól átmeneti kölcsönt akar fölvenni, hogy 1925 végéig esedékes kiadásaira fedezete legyen. A rádióügynökségnek ez a közlése óriási föltűnést keltett, főleg az ellenzéki lapok azt akarták ezzel bizonyítani, hogy a kormány újabb inflációt tervez. Ezzel szemben kijelentik, hogy a rádióügynök égnék ez a jelentése sem a pénzügyminisztertől, sem a pénzügyminisztériumtól nem származik. A közlés következtében egyébként a frank árfolyama erősen esett.

— **A beogradi katonai törvényszékhez szállítják a petrovaradini háromszoros gyilkost.** Novisadról jelentik: A petrovaradini borzalmas hármagyilkosság tettesét: az arnault Hasszán Müftárt a petrovaradini hadbíróóság ismételtén kiballagta. A gyilkos teljes ittasságával védekezik. Hasszán Müftár ügyében a vizsgálatot befejezték és a petrovaradini hadbíróóság a beogradi katonai törvényszék rendeletét várja, hogy mikor szállítsák Hasszán Müftárt Beogradba.

— **Ebert veje és Hindenburg.** Berlinből jelentik: Az elhunyt Ebert német birodalmi elnök vejét, Jennicke ezredest, aki ellen fegyelmi eljárás indult meg, a fegyelmi eljárás befejezéséig szolgálaton kívüli állományba helyezték. A fegyelmi eljárásra az adott okot, hogy Jennicke Capriban a szálló idegenkönyvébe ezt írta be: „Ebben a házban elfelejtették, hogy egy Hindenburgot választottak Németország elnökévé. Jennicke és Jennickené“.

— **Házasság.** Langer Honka (V.-Kikinda) és Rosenfeld Dávid (Vel.-Bečkerek) május hó 31-én házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Véget ért az »Árvácska«-háboru.** Budapestről jelentik: Nagy port vert fel a színházi világban az a pör, amelyet Huber Miksa karmester indított Zerkovitz Béla ellen a »Budai Színház«-ban és később a »Király Színház«-ban előadott »Árvácska« című operett miatt. Huber Miksa azt állította keresetében, hogy a Zerkovitztól eldudolt motívumok alapján ő harmonizálta és hangszerelte az »Árvácska« zenéjét és ugyancsak ő írta meg az egész partitúrát. Az elsőfokú tárgyaláson dr. Földy Károly járásbíró huszmillió korona tőke és nyolc millió korona perköltség megfizetésében marasztalta el Zerkovitzot. A járásbírói tárgyalást megelőzően heves nyilatkozatharc folyt a sajtóban Zerkovitz és Huber között, aminek folyamán Zerkovitz és Huber kölcsönösen sajtópert indítottak egymás ellen. Zerkovitz azonban a múlt napokban kifizette Hubert Miksának a megítélt összeget és visszavonta azokat a sajtópereket is, amelyeket Huber Miksa ellen indított. Zerkovitz mint mondja, azért tette ezt, mert minden energiáját »A nóta vége« című új darabjának előadására fordítja.

— **Beszabadt egy Bismarck-torony.** Bad-Dürkheimből jelentik, hogy a város melletti Bismarck-toronyban szerdán délután súlyos szerencsétlenség történt. A frankenthalii fiúiskola két osztályának növendékei, akik kiránduláson voltak, megtekintették a Bismarck-tornyot. Miközben a fiúk a torony második emeletén tartózkodtak, az emelet tetőzete beszakadt és számos fiú a romok alá került. Az eddigi jelentések szerint kilenc növendék súlyosan megsebesült és sok más ifju szenvedett könnyebb sérüléseket.

— **Agyonverte haragos if.** Nasicéről jelentik: A szomszédos Mali-Hrastovi községnek valóságos réme volt Ko'ondija Miklós földműves. Nemrégiben egy korcsmai verekedés alkalmával késsel megszurta Podnar András, falujabeli földművest, aki bosszút esküdött ellene. Pár nappal ezelőtt egy reggel a falu mellett elhurodó árokban holtan találták meg Ko'ondiját, szétzúzott koponyával. A fejsze, mellyel agyonverték, mellette hevert. A gyanu azonnal Podnarra irányult, kit a csendőrök letartóztattak. A nyomozást folytatják.

— **Próba alatt törrel sebet ejtett magán egy bécsi színész.** Bécsből jelentik: A bécsi Deutsches Volkstheater új betanulással készül Stuart Mária előadására, mivel pedig ennek a színháznak színpadán már próba folyt, a Stuart Mária próbáját átvitték a Raimund-színházba. Próba közben aztán baleset történt. Nem vitték át a darab kellékeit, hanem a vendéglátó színház rak-tárából kerítettek segédeszközöket. Így történt, hogy Paryla színésznek, aki Mortimert adja, tompa tör helyett, amivel öngyilkosságot kell elkövetnie a nagy zárójeleneiben, hegyes tör jutott. A játék izgalmaiban a színész jelentékeny sebet ejtett a mellén, erősen vérzett és a színházi orvosnak be kellett kötnie. A színészt hazaszállították lakására.

— **Felrobbantották a mukdeni arzenált.** Newyorkból jelentik: A mukdeni katonai arzenált felrobbantották. Az egész épület és egy kilométernyi körzetben valamennyi ház a levegőbe röpkölt. 300 ember meghalt. A robbanásról közelebbi részletek hiányoznak.

— **Végzetes szerencsétlenség a Dunán.** Dályáról jelentik: A Bogojevó alatti Dunaágon vasárnap este egy halászesónak összeütközött a »II. Miklós cár« személygépjárművel. A csónakban Scheiber József és Angeli Jakab halászok és Greger Lovró osztrák egészségügyi katoná ülték. Szembe jött velük a gőzös, mellyel összeütköztek. Angeli a vízbe fulladt, a másik kettőt a hajó legénységének sikerült megmenteni.

— **Seidler volt magyar népbiztost kiutasították Csehszlovákiából.** Prágából jelentik: Seidler Ernő volt magyarországi népbiztost, a cseh kommunista párt titkárát a *Rude Pravo* szerint kiutasították a csehszlovák köztársaság területéről. Seidler ezidő szerint Szovjet-Oroszországban tartózkodik.

— **Családi háboru a Stinnes-testvérek között.** Berlinből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Stinnes Ödön kilépett a Stinnes Hugó-cégből. Ez a hír a tőzsdén nagy mértékben javította az irányzatot. A vizálykodás Stinnes fiai, Stinnes Ödön dr. és ifj. Stinnes Hugó között már odáig fajult, hogy a testvérek a bányapiacra egymás ellen spekuláltak.

— **Nemzetközi rendőrkiallítás Karlsruhében.** Karlsruhében június 7-én rendőrségi kiállítás kezdődik, amelyen részt vesz a budapesti rendőrség is.

— **A motoros bicikli legyőzte a leggyorsabb vonatot.** Londonból jelentik, newyorki távirat alapján, hogy Albany és Newyork között most másodszer volt verseny a leggyorsabb vonat és több motorbicikli között. A gyorsvonatot ismét legyőzte egy motoros bicikli.

— **Csehszlovákiában betiltották a Hindenburg-filmet.** Prágából jelentik: A csehszlovák belügyminisztérium utasította a rendőrséget, hogy azt a filmet, amelyet Hindenburgnak Berlinbe való bevonulása alkalmából a bevonulásról készült, a csehszlovák köztársaság egész területén tiltsa be. A csehszlovák filmbizottság előzetesen hozzájárult a film előadásához.

— **Kormányválság Norvégiában.** Oslóból jelentik: A norvég kormányt az alsóházban leszavazták a postai bérmentességről szóló javaslatokkal kapcsolatban. A kormány elhatározta, hogy csak akkor mond le, ha a felsőház is leszavazza.

— **Közép-európai sakkverseny Bécsben.** Bécsből jelentik: Az osztrák sakkszövetség elhatározta, hogy pünkösdkor sakkversenyt rendez, amelyen Bécs, Berlin, Budapest és Prága reprezentatív játékosai vesznek részt. A verseny május 30-án kezdődik és június 2-ig fog tartani.

— **Meglopta a barátját.** Djakováról jelentik: Kedacsics Bózsó piskorevci lakos jelentést tett a csendőrségen, hogy a szalmazsákjában elrejtve tartott huszonnégy darab nagy arany-dukátot ellopták tőle. A csendőrség megindította a nyomozást és kiderült, hogy Kedacsicsnak Popovics nevű barátja lopta ki a szalmazsákjából a dukátokat. A tolvajt letartóztatták.

— **A novisadi szerb felsőleányiskola ötvenéves jubileuma.** Novisadról jelentik: A novisadi szerb felsőleányiskola csütörtökön ünnepelte fennállásának ötvenéves jubileumát. Dél előtt a városháza nagytermében díszközgyűlést tartottak, amelyen Radulovics Vanda tanárnő ismertette az intézet történetét. Délben bankett volt, amelyen Markovics tanár és dr. Stefanovics Zsárkóné mondtak felkösztöneteket. Délután öt órakor a Lövölde-kertben nagy multság volt.

— **Halálos vasuti katasztrófa Szófia előtt.** Szófiából jelentik: Szerda délután két órakor Gornabanja állomáson, Szófia közelében a Küstendilből érkező személyvonat, közvetlen az állomásra való befutás előtt, hibás váltóállítás következtében kisiklott. A mozdony feldőlt, több vagon egymásra torlódt. Amennyire eddig meg volt állapítható, tíz személy meghalt, huszan súlyosan megsebesültek.

— **Ötven métermázsza buza eltűnése.** Novisadról jelentik: A novisadi tábla csütörtökön tárgyalta Novakov Sándor dobricai lakos bűnügyét. Novakovot özvegy Zsivánovics Danica feljelentette, hogy a neki eladás céljából átadott ötven métermázsza buza árával nem számolt el. Novakovot a kikindai törvényszék felmentette a vád alól, mert nem volt bizonyítható, hogy átvevte a buzát. A tábla a törvényszék ítéletét jóváhagyta.

— **Leesett az eperfáról.** Rengi Mátyás negyven éves sándori földműves csütörtökön délután felmászott egy eperfára, hogy leveleket szedjen. Szedés közben leesett a fáról, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy eltörte nyakszirtjét. A mentők beszállították a közkórházba, de már nem lehetett rajta segíteni, mert néhány órai szenvedés után meghalt.

Állandó Ford sofőr tanfolyamot kezd június 1-től gyakorlati és műszaki képzéssel okl. gépész mérnökök vezetése mellett American autó, Weigand & Co. autorizált Ford képviselők, Subotica, Paje Kujundzica ul. 4. Telefon 447.

Dugulás, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen a természetadta »Ferenc József« keserűviz biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz, alhasi megbetegedések eseteiben is gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fúszterületekben.

— **Sikkasztó könyvelő.** Novisadról jelentik: Ginics Milán, a beogradi Gassotta exportcég könyvelője ötvenezer dinárt sikkasztott cégétől és megszökött. A megindult nyomozás folyamán a rendőrség megállapította, hogy Ginics Novisadról szökött, mire a beogradi rendőrség egyik detektívje, Delics Milos Novisadról utazott, ahol Csori István detektív segítségével sikerült tartózkodási helyét felkutatni. Amikor a detektívek megjelentek Ginics lakásán, az revolvert rántott, de a detektívek idejében lefegyverezték és letartóztatták. Ginicset átszállították Beogradba.

— **Gyászmise.** Veliczky Alekszander subotici kereskedő elhunytá alkalmából a gyászmisét szombaton délelőtt fél tíz órakor tartják meg a subotici görögkeleti templomban.

— **A subotici zsidó Patronázs Egyesület** folyó évi június 1-én a »Gyermekotthon« megnyitásával kapcsolatban, délután 3 órakor, a Szent-egylet termében (Zrinjski trg 23) évi rendes közgyűlést tart. Az elnökség.

— **Szökés a fogházból.** Oszijekről jelentik: Puhar Vinko ivankovói géplakatos vizsgálati fogságban ült az osztrák törvényszéki fogházban. Vasárnap délután a fogház udvarán foglalatzkodott. Egy őrizetlen pillanatban, míg a fogházőr egy percre magára hagyta, sikerült megszöknie. A szökevényt körözik.

— **Tízmillió korona jutalmat tűztek ki a debreceni trafikosnó gyilkosára.** Debrecenből jelentik: Révész Olga meggyilkolása ügyében a nyomozás mindezekig eredménytelen maradt. Tízmillió korona jutalmat tűztek ki annak, aki a rendőrséget a gyilkos nyomára vezeti. A nyomozási munkát nagyon megnehezíti az a sok anonim levél, amelyet az egymással ellenséges viszonyban állók azért küldenek, hogy haragosukat meghurcolják.

— **Roth Olga kozmetikai intézetében.** Kr. Aleksandrova utca 4. szám alatt, a Rossija Foncière palotájában. Félemlen. modern szépségápolás. arcbőrhámlasszítás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szepők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját-készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő- és szepőkkenőcsök stb.

— **Kövérség ellen egyedül a »Viltan tea«** hat óriási sikerrel. Az összes szakemberek elismerik ezt. Kapható valamennyi gyógyszerárban és drogériában. Készíti: Mr. D. Viltan laboratoriuma, Zagreb, Prilaz 71.

— **Női- és gyermekfelhőneműt** a legújtanysabb áron a »Dama« fehérneműszalon készíti Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosító társaság

Tűz, élet, baleset, automobil-biztosítások
Jégbiztosítások méltányos díjakkal

FIÓKIGAZGATÓSÁG: SUBOTICA

(Rossija-Foncière palota)

KÉPVISELETEK MINDENÜTT

3748

VEGYEN EGY PAR

„KULCS“-jegyes harisnyát (vörös, kék vagy arany jeggyel) és meggyőződik, hogy 1 pár annyi ideig tart, mint 4 pár másikké harisnya. Mindenütt kapható.

Harisnyák „KULCS“ nélkül hamisítottak. 3615-5

KÖZGAZDASÁG

A Duna-Adria-csatorna terve

Az Északi- és Keleti-tenger vizitont való összekötése a Földközi-tengerrel

Az Északi, illetőleg Keleti Tengernek a Földközi Tengerrel vizitont való összekötése már évtizedek óta foglalkoztatja egész Európa hidrotechnikusait. Ez rendkívüli módon megrövidítene és olcsóbbá tenné az északeurópai államok közel- és távolkeleti kereskedelmét. A terv kivitele eddig szinte leképezhetetlenül nehéz feladat volt, mert a nagyszabású vizimű építése milliárdokba került volna békekorokban is, ennyit azonban eddig még egy ilyen nagyszabású vállalkozás sem tudtunk összehozni.

Az európai észak-déli csatorna tervével főleg a németek foglalkoznak. A vállalat megbízottja a napokban Zagrebban járt s munkatársunknak a következő felvilágosításokat adta a nagyszabású tervről:

— Az európai észak-déli csatorna építése technikai szempontból igen könnyen megoldható probléma. A különösen Északeurópában, Németországban rendkívül sűrű folyamrendszer lehetővé teszi, hogy a tervezett csatornát úgy vezethessük, ahogy akarjuk. Az egyedüli technikai nehézség Európa vízrendszere főválasztófalának átvágása, mely elkerülhetetlen a terv megvalósításánál.

— Az észak-déli vízpasszázst megvalósítása legkönnyebben egy Duna-Adria csatorna építésével érhető el, mivel az itt keresztülvágandó hegylánc a legkeskenyebb egész Európában. A Duna Ulmig hajózható. A Dunának az Elbával, illetőleg Oderrel való összekötése sem probléma már. Az Északi és Keleti Tengerből jövő hajók tehát egész könnyen eljuthatnak az Elbán, Dunán és Száván keresztül Bród-ig (Szlavónia) és a Száva további szabályozásával Sisakig is.

— Itt kezdődik csak a technika tulajdonképpeni eladata: A körülbelül 2000 kilométer hosszú vizit ut legnagyobbrészt, Hamburgtól Sisakig könnyen leküzdöttük és most hátra van még csak 150 kilométernyi légvonalon Sisaktól az Adriáig. Rövid légvonal, de közte van a hevenként 1500 méter magas nagy Kapela hegylánc.

— A mi terveink most már ez volna: Sisaktól kezdve, a Száva mellékfolyóját, a Kulpát, ameddig csak lehet, a meder mélyítésével és szűkítésével, hajózhatóvá kell tenni. Azt hiszem Bród községig hajózható lenne a Kulpa is. Innen aztán neki kell vágni a Karsztnak. Itt kezdődne az észak-déli vizit ut utolsó szakasza: egy 70-80 kilométer hosszú műcsatorna. Hogy a nagy Kapelát átvágjuk, a csatornát hosszú alagutakon kellene keresztülvizetni és végül nagyszabású szivattyu- és gátművekkel a hajókat le kellene sülyeszteni a csatornától a valószínűleg néhány száz méterrel mélyebben fekvő tenger színére. A csatorna torkolatául a Quarnero keleti partján kellene kiválasztani egy alkalmas helyet.

— Azt hiszem, ez a legrövidebb útja és leggyorsabb, valamint legolcsóbb megvalósítási módja az észak-déli csatornának, mivel az ut legnagyobbrészt természetes folyómeder volna és a műut aránylag igen rövid. Vajjon a terv megvalósítása csak százmilliókba vagy pedig milliárdokba kerülne, azt persze csak beható tanulmányozás után lehet megmondani. A Panama-csatornához képest ezen vizit ut építése gyerekjáték

volna, bár közgazdasági fontossága nem sokkal kisebb amazénál. Az egész Duna-Adria csatorna ügye pénzkérdés csupán, mert a terv megvalósításának gazdasági előnye oly kézenfekvő, hogy részletes magyarázatra nem is szorulnak.

A dinár emelkedése és a péca piac. A dinár a külföldi tőzsdéken szerdán újra emelkedett, s úgy látszik, hogy a dinár emelkedése most már állandó. A belsődinár a dinár emelkedésének még alig érezni hatását. Az árak nem olcsóbbak, ellenben a kereskedelmi élet pang, mert senki sem tud és nem is mer vásárolni. Annyi bizonyos, hogy a dinár állandó emelkedése belsődinár is megteremtette a bizalmat a pénz iránt. Az emberek újra takarékoskodnak, mert biznak abban, hogy a megtakarított 100-200 dinár nem válik értéktelenné. Kifejezésre jut ez a takarékbetétek emelkedésében is. Ma már nemcsak a betétek összege, hanem a betétesek száma is emelkedik s szaporodnak a kis betétesek, akik 500-1000-5000 dinárt helyeznek el takarékbetétkönyvre. A betétek szaporodása dacára a kölcsönkamat még mindig igen magas, aminek főoka az, hogy a pénzüntézeteknek állandóan nagy készpénzkészletet kell a pénztáraikban tartani, mert az átutalás és devizaigénylések kielégítéséhez készpénz kell s ma még nem lehet arra számítani, hogy a Narodna Bankától szükség esetén pénzt lehet kapni.

Nemzetközi forgalmi konferencia Fiumében. Fiuméből jelentik: Június 9-én Fiumében nemzetközi forgalmi konferencia kezdődik, amelyen a jugoszláv, magyar és olasz vasúti és hajózási társaságok képviselői vesznek részt. A tanácskozáson és szerben Magyarország-nak Jugoszlávián át Olaszország felé való tranzit-forgalmát akarják szabályozni. Magyarországnak az a célja, hogy tarifális enyhítéseket érjen el. Erre azonban kevés kilátás van, mert különösen Susák város indított erős akciót a kedvezőbb tarifa ellen, tekintve, hogy a magyar kivitelnek Fiumén át való lebonyolítása elsősorban Susák érdekeit sértené.

KINTORNA

Schwarz Jeromos topolai kereskedő elutazik feleségével Bécsbe, ahol elkerülnek a muzeumi könyvtárba is. Egyik teremben megállnak Lucas Cranach híres festménye — az »Ádám és Éva a paradicsomban« — előtt.

— Fogadjunk, — mondja büszkén Schwartzné az urának — hogy tudom, mit ábrázol ez a kép?

— Na mit?

— Ádámot és Évát a paradicsomban. Nézd csak meg a katalógust.

Schwartz előveszi a katalógust:

— Mennyi a száma?

— Negyvenöt, — olvassa le Schwartzné a kép keretére szögezett ráztáblácsról.

A férj kikeresi a számot, de tévedésből az ötvennégyes kép címét nézi meg.

— Peched van, — mondja diadalmasan a feleségének — itt az áll: »Az angol követ kihallgatáson a holland királynénál.«

Az indijjai állomáson Steinfield Jakó kereskedelmi utazó felszáll a gyorsvonatra és betelepül az egyetlen üres elsőosztályú fülkébe.

Jön a kalauz és rászól:

— Tessék átmenni egy másik szakasza!

— Miért? — kérli az utazó indignálódva.

— Mert ez a fülke a zagrebi érseknek van fentartva.

Steinfeld fölényesen rászól a kalauzra:

— Na és honnan tudja maga, hogy nem én vagyok a zagrebi érsek?

* Bemegy egy ur a gyógyszerértárba és aszpirint kér.

— Mennyit tetszik? — kérli a patikus-segéd.

— Egy darabot.

— Becsomagoljam?

— Naná, — felelt a vevő dühösen — majd gurítani fogom hazálg!

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. május 28.

Budapest deviza 1166-1174, valuta 1146-1168.

Prága deviza 56-56.50, valuta 56-56.50.

Berlin deviza 6.96-6.98 milliárd márka, valuta 6.91%-6.95% milliárd márka.

Bécs deviza 1172-1176, valuta 1171-1177.

Trieszt deviza 41.60-41.80.

London deviza 293.

Newyork deviza 167 1/2.

Zürich, máj. 28. Zárlat: Beograd 8.625, Páris 25.925, London 25.1275, Newyork 516.75, Brüsszel 25.525, Milánó 20.525, Amsterdam 207.70, Berlin 123.125, Bécs 0.007275, Szófia 3.70, Prága 15.325, Varsó 99.25, Budapest 0.007275, Bukarest 2.45.

Beograd, máj. 28. A tőzsde a mai ünnep miatt zárva volt.

Zagreb, máj. 28. Zárlat: Páris 301-305, London 295, Newyork 60.45-60.50, Trieszt 239.5-241, Berlin 14.45, Bécs 8.52-8.54, Prága 179.5-181, Budapest 0.0854, Zürich 1170-1172.5.

Csikágói gabonátőzsde, máj. 27. Buza prompt 171, buza májusra 171.25, buza júliusra 163.25, buza szeptemberre 157.5, Tengeri prompt 116.375, tengeri májusra 117.625, tengeri júliusra 117.625, tengeri szeptemberre 117.5, Zab májusra 46.5, zab júliusra 46.75, zab szeptemberre 46.875, Rozs májusra 117.5, rozs júliusra 117.75, rozs szeptemberre 116.25.

Newyorki gabonátőzsde, máj. 27. Buza őszi vörös 206.5, Buza őszi kemény 188.25, Tengeri 127.625. Az irányzat búzánál tartott, tengerinél alig tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bogojevo 519 (-7), Vukovár 430 (-6), Palánka 441 (-5), Noviszad 433 (-4), Zemun 451 (-2), Pancsevo 431 (-3), Smederevo 499 (-2), Orsova 413 (-2), Dráva: Maribor 200 (-20), Donji Miholjac 246 (-21), Osziljek 332 (-18), Száva: Zagreb 40 (-20), Sisak 330 (+10), Jasenovac 610 (-16), Bród 640 (-23), Samac 516 (-19), Mitrovica 552 (-13), Beograd 392 (-3). Tisza: Senta 150 (-6), Becse 226 (-4), Titei 395 (-3). Kupa: Karlovac 190 (+70). Vrbas: Banja Luka 108 (-2). Bosna: Doboij 62 (-8). Drina: Zvornik 64 (-4). Morava: Csuprija 192 (-18).

SPORT

Zagrebi csapatok külföldön. Zagrebból jelentik: A Hask pünkösdi kupa napján Bécsben vendégszerelés, ahol a Rapid lesz az ellenfél. A Concordia Fiuméban játszik, Gradjanszki pedig a Viennát látja vendégül. A zagrebi nyomdászcsapat Beckskercken mérkőzik.

Legyőzték Nurmit. Philadelphiából jelentik: Nurmit, a világhírű finn csoda-futót, egy félangolméríródes versenyben Elf Helefirich 10 yarddal legyőzte. Idő: 1.45 négyötöd másodperc.

Német atléták Párisban. Pünkösdi vasárnapján Párisban nagy nemzetközi atlétikai versenyt rendeznek, amelynek startjánál — a háboru befejezése óta először — két német atléta is megjelenik. A német színeket Houben és Peltzer képviseli. Houben 100 és 200 méteren, Peltzer pedig 800 és 1500 méteren indul. Houben győzelme alig kétséges, bár Párisban nem fogja megismételni 10.6 mp.-es futásait, amelyeket a németek német jóakarattal mérnek, de Peltzernek erős küzdelme lesz Martinnal, a svájci 800-assal, aki múlt vasárnap 1 perc 58 mp. alatt győzött 800 méteren. A párisi hangulatra jellemző, hogy szeretettel és érdeklődéssel várják a német atlétákat és semmiféle incidenstől nem tartanak.

Budapest:

FTC-Törekvés 5:2 (4:2). Kupamérkőzés.

Az új

Lakástörvény

teljes, hiteles jó magyar fordítása

már megjelent és minden újságelárusítónál kapható

Az eddigi fordítás hézagosságát, ellentmondásait és hibáit a lakástörvény teljes magyar fordítása küszöböli ki.

Gummi fűzők 350 — dinártól

Haskötő és Gradhalter

orvosi rendelésre.

Hasfűző, Gyomorszorító, Melltartó

Régi fűzőket divatosra átalakítok.

Virág Leontin Aleksandrova ulica 11

Mielőtt vásárol jégsekreényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégsekreény-, fabutor- és rezárugyártótól Subotica, Jugoviceva 25.

GYERMEKRUHASZALON

maison Schönbrunn

Paja Kujundžićeva 20.

fitu- és leányruhák a legdivatosabb és legszebb kidolgozásban. 4484

LIPIK FÜRDŐ

megnyitotta szezonját

modern berendezésével

és alacsony áráival

Biztosan gyógyít. Teljes pénzüi ára jó kelme-zéssel, fürdővel, lakással és az összes díjakkal az előszezonban hivatalnok és kedvezményesek részére 50-90 dinár, a többieknek 80-105 dinár naponta. — Bővebb felvilágosítással szolgál a Földgazgatóság.

3200

Munkásadó bejelentő-ívek és munkás-adókönyvecskék

a legújabb pénzügyminiszteri rendelet alapján rak-tárról kaphatók:

„MINERVA“ KÖNYVNYOMDA R. T. SUBOTICA

**Nincs fejfájás.
Nincs forróság a konyhában.**

Praktikus, takarékos és a tisztaságot szerető háziasszony csakis

gázzal főz, vasal és melegít

Kérjen felvilágosítást a Városi Takarékpénztárban. Telefon 400.

NYILTTÉR.

Értesítés

Értesítem t. üzletfeleimet, hogy a Mencil és Rittay férfi és női kalapkereskedésből Rittay Sándor ur békés uton kivált és a céget saját nevem alatt tovább vezetem. A n. é. közönség további szives pártfogását kérem

Mencil Mihály
férfi és női kalapkereskedő
Subotica, Agina u. 2.

4581

Hirdetmény

A Bacska Topolai Iparos Temetkezési Egylet közhírré teszi, hogy 1925. június 1-én délelőtt 9 órakor B. Topolán Zerge utca 785. h. sz. (Cserecovics mögött) alatt egy Wertheim kassza és több irodai butor darab önkéntes nyilvános árverésen eladásra kerül. Vevő köteles azonnal fizetni és átvenni. Megtekinthető bármikor fenti cím alatt.

B. Topola, 1925. május 26-án.

4587

A felszámoló bizottság

Neues Pester Journal

Telefon: 26-09, 26-10. Budapest V., 51. évfolyam Vilmos császár ut 15-89, 23-31. 34. szám.

Próbaelőfizetés 1 hónapra . . . 40.- dinár
Egy negyedévi előfizetés . . . 210.- dinár

A kereskedelmi körök legkedveltebb napilapja. Magyarország legjelentősebb politikai és közgazdasági napilapja. — Gyors hírszolgálat, mértékadó álláspont a politika, közgazdaság és kereskedelem terén.

Mutatványszámot ingyen küld a jászolai vezérképviselő: „LITERARIA” MAVRO HEJMANN, SUBOTICA

Milkó Izidor

UJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekulané és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker írásaiból (Novellisztikus dolgok)

A „Világ” a következőket írja a könyvekről: Mese-szerű kedvű, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges befizetése mellett.

Simon László és Társai

gépműhely, vas- és rézüntöde

Subotica, VI. kör, Tolstojeva u. 27-29.

KÉSZIT: mindenféle gazdasági gépeket u. m. morzsoló, szecskavágó, borpresek, borszivatyuk, malomberendezési vasrészeket. Minta szerint vagy rajzok után vas- és rézüntvényeket. Magánjáró alkatrészeket és minden e szakmába vágó javításokat a legjutányosabb áron.

Nyomdagépek javító műhelye

SZÁLLODA ÉTTEREM SÖRCSARNOK
Beogradban, a Tereziján keres komoly társat
250-300.000 dinárral. — Az üzlet kitűnően megy, biztos jövedelem. Csak komoly reflektan ok forduljanak a következő címre:
„Biro-Reklam” Beograd
Knez Mihajlova u. 11.

Mérleggyár
J. SEBESTYÉN
Subotica, Palički put 154
gyármányai legököltebbek, versenyképesek!
Vállal vasszerkezeti és épületlakatos munkát.

GŐZKAZÁN
82.4 m fűtőfelülettel, 10 atm. üzemi nyomással. Dűrr-Gechre rendszerű, teljesen javított üzemképes állapotban,
RENTÁBEL 3 SZ.
eredeti Besser teljesen kifogástalan állapotban üzemből bármikor látható,
TARAR
teljesen új, üzemből még nem volt, óránkénti 1-12 q teljesítményű égő, alulepitett fűgrostal.
ELADÓ
Hónig-féle Hengergőzmalom HAVAS és FOLGÁCS
Bačka-Topola

Irodának
keresünk két-három világos helyiséget lehetőleg emeleten a központban. Cím a kiadóban.

„ORPHEUS”
zenemű- és hangszerkereskedés
Jelašićeva ul. 6.
Mindennemű zeneművek. Opera és operettek zongorakivonatai. Iskolák Zenekezi művek nagy választékban. Elsőrangú és kiváló hangszerek. Valódi Pirazzi hurok

SÜRGŐSEN ELADÓ
Sub. tica legszebb és legforgalmasabb helyén vendéglőnek és korcsmának kiválóan alkalmas
HÁZ
A házban jelenleg is vendéglő van. A vendéglőhöz van 2 szobás komplett lakás. A jelenlegi vendéglő utcai frontja a házban levő 2 felmondható üzlethelyiséggel megnagyobbítható.
A vételár meg egyezés esetén havi részletekben is törleszthető.
Cím a kiadóban.

„LANCIA” AUTO
35 HP, 6 üléses, kifogástalan karosszériával, villanyvilágítással és minimális benzinfogyasztással rendkívül jutányos árért eladó.
Wessel Adolf cég Vršac

Táborski István Majsai-uti hizlaldájában egy és fél éves importált fajtisza mangalica tenyészkacák, továbbá urasági beállítani való mangalica sovány sertések kaphatók.

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.
Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentaí put.

AMERIKAI KÉVEKÖTŐMANILLA
Zsák, ponyva, kötél, zsinag, lópokrócok, butorszövet és kárpitos cikkek
Szőnyegek minden kivitelben, kókusz futók és szőnyeg védők.

Trencsén—Teplicz Csehszlovakia
Leghatásosabb gyógyszer
reuma, csusz és ischiásnál
Ideális tavaszi kurák.
Lakás és teljes ellátás 110 dinártól kezdve.
Prospektusokkal és kimerítő információval szolgál az S. H. S. királyság részére
MESSINGER SÁNDOR SOMBOR
Pop Dimitrije u. 3.
33%-os vasuti kedvezmény az összes csehszlovák vasutakon.

Beogradska Zadruga A. D. Beograd
legrégibb (alapítva 1882. évben) hazai biztosító társaság nyújtja a legnagyobb garanciát.
Foglalkozik a biztosítás minden ágával
KÉPVISELI Suboticán és környékén a
Városi Takarékpénztár Suboticán
városháza I. emelet. — Telefon 400 sz.
Szerb és magyar nyelvet bírő ügynökök kerestetik.

SENTÁN
a főtérén egy rőtös tizlet árúval és helyiséggel együtt haláleset miatt eladó vagy átvehető. Érdeklődni lehet — Hartstein Jenő ékszerésznél Sentán.

Modern női szalon garnitúra cseresznyefából
eladó
Megtekinthető
Kellermann & Milla
kárpitosnál Novisad Kralja Petra u. 27.

RUDIČEVA ULICA 3. KRAUSZ RUDIČEVA ULICA 3.

Férfi Ing zefir 2 gallerral	85 dinár	Női Ing	35 dinár
Férfi alsónadrág zefir	30 dinár	Női harisnya flór, hibátlan	18 dinár
Férfi zokni	7 dinár	Női harisnya seiyemflór, hibátlan	21 dinár
Férfi zokni cerna	19 dinár	Női harisnya seiyemcerna, hibátlan	23 dinár
		Női harisnya cerna fátyol	33 dinár

GYERMEK TRIKÓK és ZOKNIK SEMOL NEM LÉTEZŐ OLCSÓ ÁRON

A legolcsóbb üzlet ENGLER ALBERT harisnya áruháza, Strosmajerova ulica 8.

PÜNKÖSDI OCCASIO

10 pár elsőrendű selyemflór nőharisnya
2 pár hibánélküli selyem női harisnya **összesen 240 dinár.**

Adminisztratív tisztségviselő
horvát és német nyelvet tökéletesen érti, keres nagy kereskedelmi v. iparvállalatnál megfelelő állást
J. Neumann
Zagreb, Ilica 94.

Előnyomdabereendezést modernül és szakszerűen összeállítva legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
előnyomdabereendezési vállalat
SENTA (Bačka)

Nemcsak érdekes megbízható

UJSÁGOT KAP
hanem

egy VADONATUJ AUTÓT vagy TRAKTORT IS NYERHET

ha május 1-től kezdve félévre előfizet a BACSMEGYEI NAPLO-ra
Előfizetési ár félévre 270 dinár

Azok, akik nem előfizetők, hanem naponta olvassák a lapot, szintén részt vesznek a sorsolásban, ha április 1-től minden megjelenő szám címlapját beküldik a kiadóhivatalba.

Nehéz belga igáslovak eladók
Bővebbet: **OBKRBA**,
Sremska Mitrovica.

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECKEREK,
a törvénytársasági palota mellett.
TELEFON 329 700

Szenzációs könyvujjdonságok árjegyzéke:

Anatole France: Irókról 77.—	Dr. Nemes Nagy Z.: Vita Sexualis 70.—	Hugo V.: Nyomorultak I-IV. (Dante kiadás) 84.—	Gárdonyi: A kürt 56.—
Dumas: A Korinthusi leány 56.—	Kemerő S.: Anatole France sétéi 84.—	— A párisi Notre Dame I-II. 63.—	— Aggvisten Bizt 49.—
— A varázsló 77.—	Ewers: Lidérc (regény) 70.—	Révai Lexikon XVII köt. (ui) 450.—	— Te Berkenie 49.—
— Madame Dubarry bukása 42.—	Forró P.: Kegyetlen asszonyok 38.50	Jack London: Az ember hitvallása 56.—	Wells: Emberistenek. füzve 52.50
Ferenc József: Bizalmas és titkos lev. 105.—	Gergő: Materialista lélektan 84.—	Schnitzler: Elza kisasszony 42.—	— Világok harca. füzve 42.—
Kupriss Jama: Vöröslámpás negyed 84.—	Goethe: Vallomások 63.—	Giacomo: Casanova emlékiratai 84.—	Tabery: Szarvasbika. füzve 56.—
Jack London: Magasészakon 35.—	Landsberger: Lu A Kokott 56.—	Ujhelyi: Akit a nők és akit a férfiak szeretnek I-II. 50.—	Böhme M.: Biedenbach M. házassága 35.—
Zuccoli: Hát így történt 42.—	— Maison Olga R. T. 70.—	— A nők ura 42.—	Mihály Dénes: Az autómobilok szerkezete, kezelése, vezetése. füzve 73.50. kötve 84.—
Hugo V.: Nyomorultak I-IV. köt. 70.—	Wells H. G.: Az új Machiavelli I-II. kötet 140.—	— Feleségem — feleséged 56.—	A. France: Vörös Illiom 56.—
— Nyomorultak. kötve I-IV. 105.—		— Európai Egyesült Államok 56.—	Erdős R.: Hárfás Herceg I-II. füzve 119.—
		Móricz Zs.: Pillangó 52.50	

Nagy könyvárleszállítás!

Ádám: Galahad 21.— 14.—	Csathó: Blanche 21.— 14.—	Herceg: Mutamur 42.— 28.—	Nádas: Éjjeli muzsika 35.— 20.—
Balla: Anonima levelei 21.— 14.—	— Juliska 31.50 22.—	— Fenn és lenn 52.50 34.—	— Kávéház 14.— 10.—
— Az ő keze 21.— 14.—	— Ibolyka 21.— 14.—	— Szabolcs házassága 35.— 24.—	Ohnét: Sarah grófnő 49.— 38.—
Bársony: Az erdő könyve 35.— 24.—	Dánielné: Medici Lőrinc 35.— 22.—	— Fehér náya 35.— 24.—	— Croix Mort grófnő 40.— 25.—
Barta: Zsuzsi 14.— 10.—	Dobosi: Antoni Dániel 35.— 22.—	Hermant: Híres színésznő 14.— 10.—	Pekár: Liliomos asszony 35.— 20.—
Benickyné: Családi hagyomány 56.— 38.—	Dovle: Eltűnt világ 21.— 14.—	Hlvés: Költemények 14.— 8.—	— Magyar költők 28.— 18.—
— Atülhetett virág 49.— 32.—	Eber: Művészettörténeti olvasmányok 56.— 40.—	Jakab: Őszi virágok 14.— 8.—	— Hatalom 21.— 14.—
Berend: Haretéri napló 28.— 18.—	Emőd: Pesti hegedű 21.— 12.—	Kádár: Három galamb 35.— 24.—	— Aranykeztvűs 28.— 18.—
Bethlen: Maid. A város 21.— 14.—	— Díszélet, díszőség 21.— 12.—	— Bagdani vasút 35.— 24.—	Perutz: Mangofa csodája 21.— 14.—
Bíró: Don Juan 21.— 14.—	Eje: Mesterfogás 28.— 20.—	Kovácsics: Mod. Konyha 49.— 32.—	Schüller: Cinege II. 21.— 14.—
— 1913 21.— 14.—	Endrődy: Költemények 21.— 14.—	Kozma Andor: Versek 14.— 10.—	Surányi: Szenthegy 35.— 24.—
— Tavasz ünnep 21.— 14.—	— Őszi harmat 10.50 7.—	— Próza 14.— 10.—	— Floriche 35.— 24.—
— Nyári zivatar 28.— 18.—	Erdősi: Emberi írások 35.— 24.—	Krudy: Andráscsik öröksége 28.— 20.—	Szabolcska: Ulabb versek 21.— 14.—
— Hotel Imperial 14.— 10.—	Farkas Imre: Költemények I-II. 35.— 22.—	— Vörös postakocsi 42.— 24.—	Szederkényi: Lángok 21.— 14.—
Boross: A tánc 21.— 12.—	— Hónaposzoba 21.— 15.—	Lengyel: Róza néni 28.— 20.—	— Patvólat 21.— 14.—
Brod: Szépségápolás 35.— 24.—	Farkas Pál: Strigonius 21.— 14.—	Lovik: Aranykéz 21.— 14.—	Szemere: Madarasi király 17.50 10.—
Bródy: Husevők 49.— 32.—	— Tanár jegyzetei 21.— 15.—	Lőrinczy: Pósa-asztal 14.— 8.—	Szikra: Ugody Lila 24.50 18.—
— Hercegisasszony 35.— 24.—	Földes: Grün Lili 21.— 14.—	Marlitt: Bagolyvár 35.— 24.—	— Enyém 21.— 14.—
— Imre herceg 49.— 32.—	Glym: Malevone 35.— 24.—	— Aranyos 35.— 24.—	Szmrecsányi: Kukó 21.— 14.—
— Királyok 21.— 14.—	— Három lét 24.50 15.—	— Gránátköves 35.— 24.—	Szomaházy: Titokzatos szerző 28.— 18.—
— Színészvér 56.— 40.—	Hamson Knuth: Viktoria 21.— 14.—	Mathers, Mignon 56.— 36.—	— Csipkeverő leány 28.— 18.—
Croker: Asszony a bakon 21.— 14.—	Hatvány: Noé bárkája 14.— 10.—	Miklós: Asszonyvétség 21.— 14.—	— Muzsikáló óra 28.— 18.—
— Bégum kincse 24.50 15.—	Hegedűs: Pézsmaszaga 28.— 20.—	Molv Tamás: Bluff 28.— 20.—	— Kolonics Sándor 28.— 18.—
— Falu szépe 42.— 28.—	Heltai: Mese az ördögről 42.— 28.—	— Mester 49.— 24.—	— Kolonics házassága 28.— 18.—
— Spanyol nyakék 31.50 22.—	— Nyári reze 28.— 18.—	— Álarcos játék 49.— 24.—	Ujhelyi: Ötensége kalapja 21.— 14.—
— Váratlanul 28.— 20.—		— Szenzáció 49.— 24.—	Vajda: Ünnepi versek 35.— 20.—

Könyvkereskedőknek és viszontelárusítóknak nagy árengedmény.

Vigyázat! Mindenki a saját érdekében jól őrizze meg ezen oldalon lévő hirdetést, mert idővel egy teljes könyvkatalogus birtokosa lesz.

A fent jelzett könyvek kaphatók:

A. MAMUŽIĆ könyvesboltjában
Városi székház SUBOTICA Városi székház

LIFKA KERT MOZI

május 28-tól—31-ig esütörtöktől—vasárnapig
ZORO és HURU
 a világ leggroteszkebb komikusainak felléptével
NAGY KACAGÓ ELŐADÁSOK
 Színre kerül a
Hetedik menyországban
 Két napl pő ka'andjai 6 felvonásban
 ELŐADÁSOK ALATT AZ I. LOVAS DIVÍZIÓ HANGVERSENYEZ.
 Az előadás kedvezőtlen idő esetén a teremben lesz megtartva.

FOGLALKOZÁS

Főtéri üzlet keres megbízható pénztároskisasszonyt, aki irodai teendőket is látja. Ajánlatokat a kiadóba »Megbízható« jelzéssel. — Tartalék: 4519

Erstklassiges Kinderfräulein, womöglich Kindergärtnerin, mit Jahreszeugnissen, wird per sofort gesucht. Adresse in der Administration. 4498

Előnyomda és himzőtűzlet vezetésére keresek azonnali belépésre szakértelemmel bíró leányt vagy asszonyt. Cim a kiadóban. 4508

BOSCH
 mágnesgyújtó készülékek javítása. — Delejezés saját egyenáramú mágnesgyújtó-szerű villamosítélen. Tekerés. — Tartalék: 4519
Schmerok Engelbert
Veliki-Becskerek
 Etvešova (Magyar) ucca 24.

Szolgát mindenféle munkákra, egy fiút és leányt trafik és könyvkereskedés részére keresek. Tudakozódás: Jovanović Lj. Drag., Cara Dušana 8 alatt. 4543

NŐI FODRÁSZT
 vagy fodrásznőt, elsőrangú munkarót, 2000 dinár havi fizetéssel azonnali felvételre.
Kummerkramer, Samor

Fiatal szijgyártó- és kárpitossegéd azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket Gyertyán papirkereskedésbe Baimok. 4553

Fiatal ügyes borbélysegédet felveszek. Cim: Zvekić Timó, St.-Kanjiža. 4539

Nea-Crem
 legmegbízhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

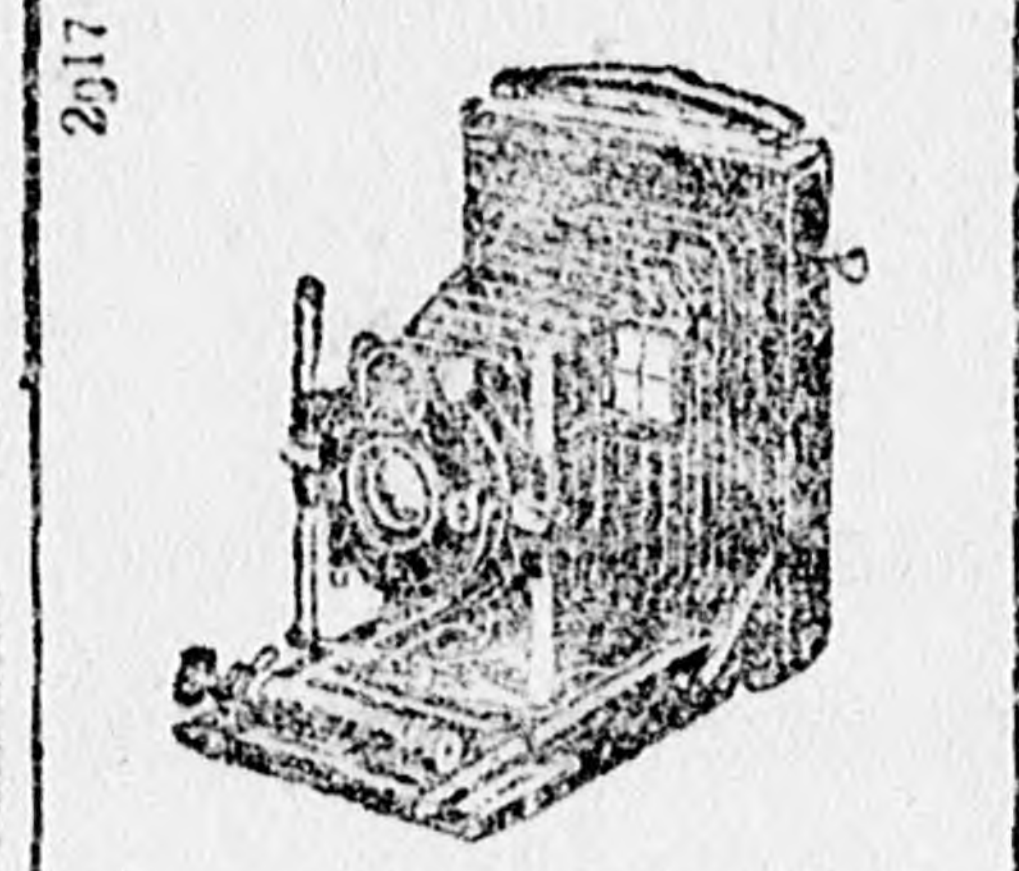
Cipőszakmából egy szerbül beszélő elárúsító segédet azonnali belépésre keres Palma cipőáruház, Pašičeva ul. 8. sz. 4544

Intelligentes deutsches Fräulein (die ausschließlich deutsch spricht) wird zu einem vierjährigen Mädchen zum sofortigen Eintritt gesucht. Gänzliche Verpflügung und Gehalt ohne Wohnung. Adresse in Administration dieses Blattes. 4542

Ügyes, fiatal fűszerkereskedősegéd június elsejére állást keres. Cim a kiadóban. 4586

Deutsches Fräulein wird gesucht zu 3 Knaben. Serb-kroatische Sprache wird gefordert. Meldung bei Brača Lehner, Aleksandrova ul. 5. 4487

Fotocikkék

Fényképezési gépek, Agfa-Hauf és minden gyártmányú lemez és film. Mimosa gázfény, brómezzüst és celloidin levezelőlap és papír stb. Fotocikkék gyári áron. Fényképezésnek külön árkedvezmény!

Vidéki rendelések soronkívül gyors elintéztést nyernék és bérmentve szállít **DEUTSCH I.**
 optikus és fotoszaküzlete
SUBOTICA
 Kérjen árjegyzéket Telefon 2-16

10 házból való intelligens fiúk ékszerész-tanoncnak felvételnek. Martin Bartoš, Bogovičeva ulica 20. 4281

Szelepházákat Marschall regulátorral, MÁV lokomobilokhoz szalma- és türekrázó tengelyeket készit Fuchs gépműhelye Kula, Bačka. 4183

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és unuzú kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk Kérdézőkódásokhoz válaszbélyeg melléklendő.

Egy intelligens fiatal leányt 2 éves kislányom mellé felvennék, lakás nélkül. Cim a kiadóhivatásban. 4590

Eladó VI. körben polgári ház kerttel, nagy udvarral. Bővebbet Dr. Mamuzić Vécó ügyvédnél. 4431

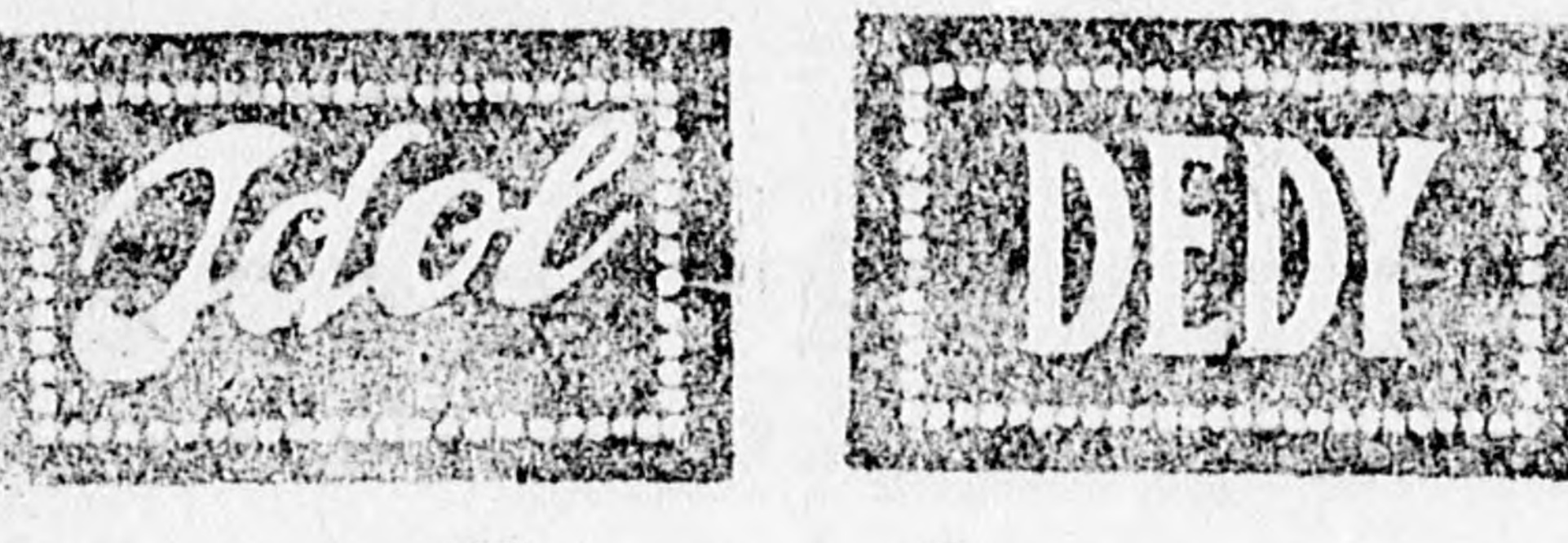
Sördugaszoló, sörpaszterizáló és egy könnyű féderes spediterkocsi eladó. Schwartz borkereskedő, Senčanski put. 4560

Órák, ékszerek
 feltűnően olcsón kaphatók Nyilas és Csajkásnál Subotica, 2834 Strossmajerova ul. 7. Huspiac

KISS ZÁLOGINTÉZETE
 mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra: v. férfi női raglán és télikabátnak való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

91 hold föld vetéssel, 12 öles hosszú épülettel, új motorkéivel (Fordon), 4 lóval, egymind a föld megmunkálására szükséges eszközökkel együtt, tehermentesen azonnal eladó 16.000 dinárért hol-danként. Bővebbet Emil Petrović, Jarkovac. 4585

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!
 GYÁRTJA:
Prva Jugoslavska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

Zongora rövid, erőshangu, Nemelschke gyártmányu, iókarban, feltűnő olcsó árért. eladó. Bömches, Bačka-Topola. 4592

TELEFON 122 FATELEP SUBOTICA

Bognárfa
 Pintérfa
 Bükkhasáb tüzi D 38
 Gyertyánhasáb tüzi „ 42
 Bükkapró tüzi „ 45
 Gyertyánapró tüzi „ 50
 házhoz szállítva. Állandó nagy raktár, vagontelekben is. Ostrai kovácsház, faszén, cséplőszén.
 Mérsékelt árak!
Milo Brdar erdőőpar
Braun Lázárnál
 Subotica 2222

Eladó egy 30—32 HP Astra szívógázmotor magánjáró. MÁV gyártmány, keveset használt. Jónás István asztalos, Bač (Bačka.) 4179

Legolcsóbban vásárolhat

új és használt benzín, szívógáz és nyersolaj-motorokat minden nagyságban. Különféle maongépeket, henperszerek, hőmérőgépek, tarárok stb.

Petrás László
 gépjavitó műhelyben
Veliki Bečkerek
 Celsova (Német) ul. 48.
 Vállalok mindenféle motor, gép és kazánjavításokat.
 Autogén hegesztést.
 Cserélőzetek.
 Kedvező fizetési feltételek. 3156

Baranya községben, Magyarországon egy ház, szántó- és szőlőföld, mind jókarban, SHS területén levő viszontbirtokért elcserélendő vagy eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Trenner (Greci) most Sienkevičeva ul. 11. 4566

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

legolcsóbb és legjobb anyagot szállit **ÁRPÁDFY JENŐ**
 Subotica, Paje Dobanovački 5.

Hatschek ETERNIT pala Keramittéglaék és lapok Fajence, Majolika lapok munkával együtt Égetett agyagsövek **PILISVÖRÖSVÁRI kőpor**
 teraszó kődara
 agyag, fehér és vörös piktórföld stb.

Öntőhomok Gipsz minden célra **PARKETTÁK**
 Cement Mész Dunai homok és sötter Chamottégla Chamottliszt
 Mindezek nagyban és kicsinyben

Somborban egy modern új ház, hat szoba, fürdőszoba, az összes mellék-helyiségekkel eladó. A ház azonnal elfoglalható. Bővebbet Kraljica Petra ul. 49. 4264

Ebédli nappali és egy férfi hálószobabutor olcsón eladó. Transport d. d. — Telefon 836. 4570

Pünkösdi ünnepekre
 1 liter kitűnő jó **BOR**
 8 dinár
Nojcsék Géza
 fűszerkereskedő cégnél Subotica

KÜLÖNFÉLE

Palicsos egy szoba konyhával kerestetik, lehetleg a beltéren. Cim a kiadóban 4547

Butorozott szoba kiadó ágynemű nélkül, konyha-használattal. Česka ul. 64. 4564

ÚJ CSERÉPKÁLYHÁK
 tűzhelyek, jutányos árban kaphatók. Atrakások és javítások szakszereken, legolcsóbb árban elvállaltnak - Vidéken is a szakmába vágó mindenféle munkát elvállal:
TAKÁCS MIHÁLY CSERÉPKÁLYHÁS
 Subotica, városi zenede mögött.

Daruvary-Creme éjjeli használatra és az eredeti »Renée« Liliom - Creme nappali használatra a legideálisabb szépitőszerek. Kapható mindenütt, ahol nincsen, a készítőnél, Blum (Illés) gyógytár, Subotica, a főpostával szemben. 3592

Gummitörlővel készit bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme-gyei Napló kiadóhivatals is elfogad. 3469

Hirdetmény

A Subotica Villamosvasut és Világítási részvénytársaság közhírré teszi, hogy vasár- és ünnepnapokon az este 11 órakor induló menetrendszerű kocsijáraton kívül este 12 órakor — szükség esetén fél 12-kor is — indul kocsijárat Palicsvégállomásraól.

KÖNYVES KÁLMÁN
 KIADÁSÁBAN MEGJELENT **KÉPREPRODUKCIÓK**
 KÖLNI KERETEZÉSSEL
 KIZÁRÓLAG **CIGLER, KAIC és TÁRSÁNÁL**
 SUBOTICA, BARÁTOR TEMPLOMA MELLETT

Üzveleim részére megvételre keresek agrárreform és sequester alatt álló birtokokat. Eladó több fundus in struktussal, egy Marschal cséplőgarnitúra és két műmalom. Velimirović közvetítő-iroda Stari-Bečejem. 4562